

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»

Σχέδιο Αξιολόγησης

Προγράμματος «*Βόρειο Αιγαίο*» 2021-2027

Έκδοση 2.0
Αύγουστος 2024

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1Α. Επιτελική Σύνοψη	2
1Β. Executive Summary.....	4
2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης	6
2.1 Εισαγωγή.....	6
2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων	14
3. Σύστημα Αξιολόγησης του Προγράμματος	15
3.1. Συντονισμός των αρμόδιων φορέων σε θέματα αξιολόγησης	16
3.2 Ρόλος εταιρών και εμπλεκόμενων μερών.....	18
3.3. Ανεξαρτησία αξιολογητών.....	19
3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης	20
3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων.....	20
3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας.....	22
4. Αξιολογήσεις.....	24
ΜΕΡΟΣ Α : Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων.....	24
4.1 Συνοπτικός πίνακας Αξιολογήσεων	25
4.2 Χρονοδιάγραμμα	26
ΜΕΡΟΣ Β : Ανάλυση αξιολογήσεων.....	30
Πίνακας 3: Ενδεικτικός πίνακας αξιολογήσεων	66

1Α. Επιτελική Σύνοψη

Στη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στοχεύει στην ενδυνάμωση και την λειτουργική διασύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων της, για μία ανταγωνιστική, εξωστρεφή, καινοτόμα αειφόρο οικονομία, συνδεδεμένοι όλοι οι τομείς της οικονομίας στο πλαίσιο της αλυσίδας αξιών ανά νησί, με έμφαση στην εμπάθυση και διεύρυνση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για τον παραγωγικό μετασχηματισμό και την κοινωνική συνοχή της Περιφέρειας.

Το βασικό εργαλείο που ενσωματώνει το ανωτέρω όραμα είναι το Πρόγραμμα «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 με συνολική Δημόσια Δαπάνη 394.019.400 € που συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, προβλέπει στο άρθρο 44 αυτού τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την αξιολόγηση των Προγραμμάτων. Η αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου (στο εξής ΠΠ) θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες των προγραμμάτων. Βασικό σημείο που διαφοροποιεί στο ΕΤΠΑ/ΤΣ την νέα ΠΠ από την ΠΠ 2014-2020 αποτελεί η αποσύνδεση των αποτελεσμάτων της παρέμβασης από τη συμβολή άλλων παραγόντων, προκειμένου να γίνεται απολύτως κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας του προγράμματος. Ιδίως η αξιολόγηση των επιπτώσεων και των αποτελεσμάτων λαμβάνει χώρα με τρόπο που η επίπτωση ή το αποτέλεσμα συνδέονται άμεσα με τη δράση που τα προκάλεσε. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων, στο ευρύτερο πλαίσιο, είναι το καθήκον της αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις αποτελούν ουσιαστικό μέρος του κύκλου ζωής του Προγράμματος. Η αξιολόγηση υπερβαίνει την αξιολόγηση του τι έχει συμβεί· εξετάζει γιατί συνέβη κάτι (ο ρόλος της παρέμβασης του Προγράμματος) και, ει δυνατόν, πόσο έχει αλλάξει ως συνέπεια των παρεμβάσεων (αναφορά). Θα πρέπει να εξετάζει την ευρύτερη προοπτική και να παρέχει ανεξάρτητη αμερόληπτη κρίση της κατάστασης με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης αποτελεί ένα δυναμικό εργαλείο που δύναται να αναθεωρείται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις όποιες αλλαγές του Προγράμματος, να αντικατοπτρίζει και να ενισχύει τη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος, η οποία αποτελεί και τη βάση πάνω στην οποία στηρίζεται η δικαιολόγηση των αξιολογήσεων που επιλέγονται να πραγματοποιηθούν.

Οι αξιολογήσεις που προβλέπονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης του Προγράμματος θα υλοποιηθούν με συγκεκριμένη χρονική αλληλουχία ώστε να συσχετίζονται τόσο με τη πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος όσο και με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων 2021/1060. Οι πόροι που συνολικά θα απαιτηθούν για την υλοποίηση των αξιολογήσεων ανέρχονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά σε 389.000 € (χωρίς ΦΠΑ). Το Σχέδιο καλύπτει τον χρονικό ορίζοντα υλοποίησης του Προγράμματος και εκτείνεται έως και τον Ιούνιο του 2029. Σ' αυτό τον χρονικό ορίζοντα θα πραγματοποιηθούν 12 αξιολογήσεις που θα αφορούν αξιολογήσεις

τόσο σε σχέση με την εφαρμογή (αξιολογήσεις εφαρμογής), όσο και με τις επιπτώσεις μίας παρέμβασης (αξιολογήσεις επιπτώσεων). Μία αξιολόγηση μπορεί να είναι διαμορφωτική ή ανακεφαλαιωτική. Και τα δύο είδη αξιολόγησης είναι απαραίτητα να πραγματοποιούνται, ανάλογα με τη χρονική στιγμή στον κύκλο ζωής μίας παρέμβασης.

Λαμβάνοντας υπόψη τη φάση υλοποίησης του Προγράμματος και τις υποχρεώσεις επανεξέτασης των επιδόσεων του Προγράμματος, που οργανώνονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την κανονιστική υποχρέωση αποτίμησης του αντίκτυπου του Προγράμματος μέσω αξιολόγησης των επιπτώσεων του έως τις 31/06/2029, καθώς και της υποχρέωσης διενέργειας ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος και υποβολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγησης όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας, το Σχέδιο Αξιολόγησης περιλαμβάνει αντίστοιχες Αξιολογήσεις Εφαρμογής & Επιπτώσεων με στόχο την αξιοποίηση των πορισμάτων τους από την Διαχειριστική Αρχή και τους λοιπούς εταίρους στην κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος.

Πιο συγκεκριμένα, στο παρόν Σχέδιο Αξιολόγησης παρουσιάζεται ένας ενδεικτικός κατάλογος δώδεκα (12) αξιολογήσεων οι οποίες πρόκειται να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της Προγραμματικής Περιόδου. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται τέσσερις (4) αξιολογήσεις εφαρμογής, δύο (2) αξιολογήσεις της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος, τρεις (3) αξιολογήσεις επιπτώσεων συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης επιπτώσεων συνολικά του Προγράμματος, μία (1) θεματική αξιολόγηση που αφορά στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο "Εγγύηση για το Παιδί", καθώς και δύο (2) οριζόντιες θεματικές αξιολογήσεις που αφορούν σε συγκεκριμένες παρεμβάσεις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ+. Εκτός από τις 12 αξιολογήσεις που προαναφέρθηκαν, θα διενεργηθεί και μία (1) αποτίμηση της τρέχουσας εφαρμογής του Προγράμματος με σκοπό την υποστήριξη της ΕΥΔ στην ενδιάμεση επανεξέταση του 2025, απόρροια πρόσφατων οδηγιών της ΕΥΣΣΑΕ, σύμφωνα με τις οποίες αποσυνδέεται η ενδιάμεση επανεξέταση (mid-term review 2025) από την ανάγκη εκπόνησης ενδιάμεσης αξιολόγησης, η οποία δύναται να μεταφερθεί χρονικά για εν έτος.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης είναι υπεύθυνη για το συντονισμό και τη διαχείριση ποιότητας σε όλες τις φάσεις του κύκλου εξέλιξης των αξιολογήσεων. Για τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) και το ευρύ κοινό, το Σχέδιο Αξιολόγησης και οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνει, θα δημοσιεύονται στο διαδίκτυο και θα παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης και οι τροποποιήσεις του, καθώς και τα ευρήματα των αξιολογήσεων θα υποβάλλονται προς εξέταση και έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027.

1B. Executive Summary

Within the framework of the New Programming Period 2021-2027, the Region of North Aegean aims to strengthen and functionally interconnect its productive operations for a competitive, outward-looking, innovative, and sustainable economy, connecting all sectors of the economy in the context of the value chain per island, with emphasis on deepening and broadening its Smart Specialization Strategy for the productive transformation & social cohesion of the Region.

The basic tool that embodies the above vision is the "North Aegean" 2021-2027 Programme with a total public expenditure of € 394,019,400 co-financed by the ERDF and ESF+.

Regulation (EU) 2021/1060 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 provides in its Article 44 the obligations related to the evaluation of the programs. Evaluation during the programming period (hereinafter referred to as the PP) should reflect the needs of the programs. A key point that differentiates the new PP from the 2014-2020 PP in the ERDF/CF is the decoupling of the results of the intervention from the contribution of other factors in order to fully understand how the Programme works. In particular, the evaluation of impacts and results is carried out in such a way that the impact or result is directly linked to the action that caused it. The evaluation of the results of programs, in the broader context, is the task of evaluation. Evaluations are an essential part of the Programme life cycle. Evaluation goes beyond assessing what has happened; it looks at why something happened (the role of the Programme intervention) and, if possible, how much has changed as a consequence of the interventions (reporting). It should consider the broader perspective and provide an independent impartial judgment of the situation based on the available evidence - data.

The Evaluation Plan is a dynamic tool that can be revised by the Program's Monitoring Committee, in order to reflect any changes to the Programme, to reflect, support and reinforce the Program's intervention logic, upon which the evaluations selected to be carried out is justified.

The evaluations foreseen in the Evaluation Plan will be carried out in a specific time sequence, so as to be in accord with the implementation progress of the Programme and comply with the regulatory obligations stemming from the Reg. 2021/1060. The total expenditure required for conducting the evaluations is indicative and not limited to € 389,000 (excluding VAT). This Evaluation Plan covers the implementation horizon of the Programme and extends up to June 2029. During this time horizon, 12 evaluations will be carried out, involving both implementation (implementation/efficiency assessments) and impact evaluations of an intervention (impact assessments). An evaluation may be formative or summative. Both types are necessary to be carried out, depending on the time in the life cycle of an intervention.

Taking into account the implementation phase of the Programme and the obligations to review its performance, organized with the European Commission, the regulatory obligation to assess the Program's impact by conducting an impact evaluation until 31/06/2029, as well as the obligation to conduct a mid-term review of the Programme and to submit to the European Commission, by 31 March 2025, an evaluation on the outcome of the mid-term review, including a proposal for the definitive allocation of the flexibility amount, the Evaluation Plan includes respective Evaluations (Implementation & Impact) with the aim of

utilizing their findings by the Managing Authority and the other partners in order to improve the quality of the design and implementation of the Programme.

More specifically, this Evaluation Plan presents an indicative list of twelve (12) evaluations to be carried out during the programming period. In particular, it includes four (4) implementation evaluations, two (2) evaluations of the Program's Communication Strategy, three (3) impact evaluations including the impact evaluation of the Programme as a whole, one (1) thematic evaluation related to de-institutionalization under the "Guarantee for Children" framework, and two (2) horizontal thematic evaluations related to specific ESF+ co-financed interventions. In addition to the 12 evaluations mentioned above, one (1) assessment of the Program's current implementation will be carried out to support the Managing Authority in the mid-term review 2025, as a result of the recent guidelines issued by EYSSAE (Special Authority for the Coordination of Planning, Evaluation and Implementation), according to which the mid-term review is decoupled from the need to conduct a mid-term evaluation of the Programme. The latter may be postponed for one year.

The Special Management Authority is responsible for the coordination and quality management of all phases of the evaluation cycle. For stakeholders and the general public, the Evaluation Plan and the evaluations it contains will be published on the Internet and presented during events.

The Evaluation Plan and its modifications, as well as the findings of the evaluations will be submitted to the Monitoring Committee of the "North Aegean" Programme 2021-2027 for review and approval.

2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης

2.1 Εισαγωγή

Ο Προγραμματισμός και σχεδιασμός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (στο εξής ΠΒΑ) στη Νέα Προγραμματική Περίοδο στοχεύει στην αντιμετώπιση βασικών διαπιστωμένων αναγκών στο σύνολο της περιφέρειας, αλλά και ανά νησί. Έχει διαπιστωθεί ότι πέραν των αρνητικών επιπτώσεων στη ΠΒΑ της υπερδεκαετούς δημοσιονομικής κρίσης & οικονομικής ύφεσης, οι οριζόντιες εθνικές πολιτικές που ασκήθηκαν μέσω Προγραμμάτων των ΕΔΕΤ τις προηγούμενες περιόδους, «υπακούοντας» σε αντίστοιχες οριζόντιες ενωσιακές πολιτικές, δεν λειτούργησαν αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων & των προοπτικών της νησιωτικής ΠΒΑ. Αυτό οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις αναπτυξιακές ιδιαιτερότητες κάθε νησιού, ως μικρές, μεμονωμένες οικονομίες & κοινωνίες, που το αναπτυξιακό τους πρότυπο καθορίζεται σ' ένα ταχέως εξελισσόμενο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Συνεπώς η συνολική αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΒΑ εστιάζει στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει κυρίως λόγω των ιδιαίτερων γεωγραφικών, γεωφυσικών & γεωπολιτισμικών χαρακτηριστικών της, που συνοψίζονται στην πολυνησιωτικότητά της & στη διπλή περιφερειακότητά της.

Με βάση όλα τα παραπάνω και κυρίως από τη μελέτη του ΟΟΣΑ (Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας μετά το 2020), οι ευκαιρίες βελτίωσης της αναπτυξιακής θέσης της ΠΒΑ, προσδιορίζονται στις παρακάτω παρεμβάσεις, για τους αντίστοιχους λόγους:

1. Ενίσχυση & διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης & της περιφερειακής οικονομίας προσανατολισμένη στη καινοτομία & στην ένταξη γνώσης

Η ΠΒΑ αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις ως προς την εισαγωγή καινοτομιών στις παραγωγικές διαδικασίες. Η επίδοσή της στους δείκτες καινοτομίας, (Regional Innovation Scoreboard, RII, 2021) βελτιώθηκε οριακά τη τελευταία 10ετία, ωστόσο έχει σημαντικό περιθώριο βελτίωσης, αφού υστερεί σε καινοτόμες δραστηριότητες, δεν διαθέτει σημαντικές αλυσίδες αξίας ενώ έχει περιορισμένες εξαγωγές & χαμηλούς περιφερειακούς πολλαπλασιαστές.

Κατά συνέπεια οι αναγκαίες παρεμβάσεις πολιτικής αναφέρονται σε δράσεις για την :

1. Ανάπτυξη ισχυρής επιστημονικής βάσης με αιχμή το Πανεπιστήμιο Αιγαίου & άλλα Ερευνητικά Κέντρα υποστηρίζοντας βασικούς οικονομικούς τομείς της ΠΒΑ προκειμένου να γίνει καινοτόμος, ανταγωνιστική & να προσελκύσει υψηλής ποιότητας ανθρώπινους πόρους.
2. Ενίσχυση νεοσύστατων επιχειρήσεων στους τομείς των ΤΠΕ, των βιολογικών τροφίμων, της κοινωνικής οικονομίας, της κυκλικής οικονομίας ή άλλων κλάδων αιχμής με τη συνεργασία ερευνητικών εργαστηρίων, θερμοκοιτίδων & κέντρων επιχειρηματικότητας & καινοτομίας.
3. Ανάπτυξη αλυσίδων αξίας με ισχυρές σχέσεις εισροών-εκροών σε κλάδους συγκριτικού πλεονεκτήματος με σκοπό τη διατήρηση, τοπικά, της μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας των εξαγόμενων προϊόντων.
4. Ενίσχυση της συνεργασίας επιχειρήσεων-επιστημών αξιοποιώντας τα διαθέσιμα κεφάλαια για βιομηχανική έρευνα & καινοτομία. Θετικό στοιχείο, στη περίοδο 21-27, είναι η RIS3, η οποία θα λειτουργήσει κυρίως σε εθνικό επίπεδο με επαναπροσδιορισμό του ρόλου των Περιφερειών, ως σημαντική παράμετρο της ΕΣΣΕ.

II. Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής & της Τοπικής Ανάπτυξης

Για την αντιμετώπιση των έντονων δημογραφικών & κοινωνικών προβλημάτων (γήρανση, ανεργία νέων, μακροχρόνια ανεργία, κίνδυνος φτώχειας) στη ΠΒΑ, που δημιουργούν άμβλυση της κοινωνικής συνοχής με επιδείνωση, λόγω της νησιωτικότητας, παρά του ισχυρού πλεονεκτήματος στους δείκτες ποιότητας ζωής & στο φυσικό περιβάλλον, οι παρεμβάσεις πολιτικής επιδιώκουν:

- εστίαση στη σκοπιμότητα των παρεμβάσεων με τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών σε κοινωνικές υποδομές & μείωση του κινδύνου φτώχειας & κοινωνικού αποκλεισμού,
- μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Στρατηγικών, διευρύνοντας την συμμετοχική διαδικασία των τοπικών φορέων τόσο κατά το σχεδιασμό όσο & κατά την εφαρμογή για την ανάδειξη της ταυτότητας κάθε νησιού, με επίκεντρο τη τοπική ανάπτυξη & τους μηχανισμούς της,
- εστίαση σε δράσεις βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης & διεξόδων απασχόλησης ιδίως σε νέους & μακροχρόνια ανέργους,
- συμπληρωματικότητα, με αποτελεσματικό συντονισμό από κεντρικούς φορείς των παρεμβάσεων στην ΠΒΑ όλων των Προγραμμάτων εθνικής εμβέλειας.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω κρίσιμων τομέων, σημαντικές προκλήσεις & στρατηγική της ΠΒΑ αποτελούν:

- Η θωράκιση του ευαίσθητου φυσικού περιβάλλοντος & της σπάνιας βιοποικιλότητάς της.
- Η ενσωμάτωση στην αναπτυξιακή της διαδικασία των οριζόντιων πολιτικών για τη προώθηση της γαλάζιας οικονομίας, της διασυνοριακής / διακρατικής / διαπεριφερειακής συνεργασίας, τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές & των στρατηγικών για τη θαλάσσια λεκάνη.
- Η μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας με παράλληλη αντικατάσταση των ρυπογόνων πηγών ενέργειας με ΑΠΕ.
- Η πρόληψη & η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής & η αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων.

Συνεπώς, βασική κατεύθυνση της Συνολικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής της ΠΒΑ είναι: **«Η ενδυνάμωση & η λειτουργική διασύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων της, για μία ανταγωνιστική, εξωστρεφή, καινοτόμα αειφόρο οικονομία, συνδεδεμένοι όλοι οι τομείς της οικονομίας στο πλαίσιο της αλυσίδας αξιών ανά νησί, με έμφαση στην εμπάθυση & διεύρυνση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για το παραγωγικό μετασχηματισμό & τη κοινωνική συνοχή της Περιφέρειας».**

Η στρατηγική του Προγρ/τος, εστιάζοντας στους παραπάνω τομείς, δομείται αντίστοιχα στις παρακάτω 7 κύριες Προτεραιότητες περιλαμβάνοντας και τους 5 Στόχους Πολιτικής (ΣΠ) που ορίζει η Νέα ΠΠ. Συγκεκριμένα:

Π1/ Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, με αύξηση του μεγέθους και της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, κυρίως μέσω και της έξυπνης εξειδίκευσης, π/υ 50.046.858 € (ΕΤΠΑ).

Π2/ Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας-Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή-Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων, π/υ 79.561.672 € (ΕΤΠΑ)

Π3/ Ενίσχυση της προσβασιμότητας των νησιών της Περιφέρειας, π/υ 28.873.188 € (ΕΤΠΑ)

Π4Α/ Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής- Ανάπτυξη Κοινωνικών Υποδομών, π/υ 57.746.375 € (ΕΤΠΑ)

Π4Β/ Κοινωνική Ένταξη και Αντιμετώπιση της Φτώχειας (ΕΚΤ+), π/υ 68.224.923 €

Π5/ Ενίσχυση της Χωρικής Συνοχής των νησιών της Περιφέρειας μέσω ολοκληρωμένων και βιώσιμων στρατηγικών και με την συμμετοχή των πολιτών, π/υ 102.249.585 € (ΕΤΠΑ)

Π6/ Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ, π/υ 5.201.164 €

Π7/ Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+, π/υ 2.115.635 €

Ο συνολικός π/υ του Προγράμματος ανέρχεται σε **394.019.400 €** δημ. δαπάνη, εκ των οποίων 275.127.013 € με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ, 59.789.473 € με χρηματοδότηση του ΕΚΤ+ και 59.102.914 € Εθνική συνεισφορά.

Η **λογική της παρέμβασης** του Προγράμματος λαμβάνει υπόψη της τις διαπιστωμένες ανάγκες της Περιφέρειας και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται μέσω της χρηματοδότησης ενδεικτικών δράσεων και της επίτευξης συγκεκριμένων δεικτών εκροών & αποτελέσματος. Η λογική της παρέμβασης, η οποία αποτελεί και τη βάση πάνω στην οποία στηρίζεται η αιτιολόγηση των αξιολογήσεων που επιλέγονται να πραγματοποιηθούν, παρουσιάζεται συνοπτικά παρακάτω.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ1/ Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, με αύξηση του μεγέθους και της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, κυρίως μέσω και της έξυπνης εξειδίκευσης

ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΤΠΑ	RSO 1.1: Ανάπτυξη και ενίσχυση των δυνατοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και την αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες
		Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών
	RSO 1.2: Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές	Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών
ΕΤΠΑ	RSO 1.3: Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων	ΜΜΕ που εισάγουν καινοτομίες μάρκετινγκ ή οργάνωσης
		Επιχειρήσεις με υψηλότερο κύκλο εργασιών
		Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ2/ Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας- Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή-Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων

ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΤΠΑ	RSO 2.4: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα
		Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσικές καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (εκτός των πλημμυρών ή των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)
		Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές
	RSO 2.5: Προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε βελτιωμένο δημόσιο δίκτυο ύδρευσης
		Πληθυσμός συνδεδεμένος σε τουλάχιστον δευτερεύον δημόσιο σύστημα επεξεργασίας λυμάτων
		Θα απαιτηθεί Πρόσθετος Δείκτης (όχι επιχειρησιακός)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ3/ Ενίσχυση της προσβασιμότητας των νησιών της Περιφέρειας

ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΤΠΑ	RSO 3.2: Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στην ΔΕΔ-Μ και στη διασυννοριακή κινητικότητα	Πληθυσμός Νησιωτικών περιοχών με πρόσβαση σε βελτιωμένη θαλάσσια σύνδεση
		Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών
		Οδικά ατυχήματα

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ4Α/ Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής- Ανάπτυξη Κοινωνικών Υποδομών

ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΤΠΑ	RSO 4.2: Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε χωρίς αποκλεισμούς και ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων

	βίου μάθησης μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας
	RSO 4.5: Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται στην οικογένεια και στη τοπική κοινότητα	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας Θα απαιτηθεί Πρόσθετος Δείκτης (όχι επιχειρησιακός)
	RSO 4.6: Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία	Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται Θα απαιτηθούν 2 Πρόσθετοι Δείκτες (όχι επιχειρησιακοί)
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ4Β/ Κοινωνική Ένταξη και Αντιμετώπιση της Φτώχειας		
ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΚΤ+	ESO 4.1, ΕΣ α (α): Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας	Συμμετέχοντες που εργάζονται, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, έξι μήνες μετά τη συμμετοχή τους Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης Θα απαιτηθούν 2 Πρόσθετοι Δείκτες (όχι επιχειρησιακοί)
	ESO 4.3, ΕΣ γ (c): Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, των ισότιμων συνθηκών εργασίας και της καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων	Συμμετέχοντες που εργάζονται, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, έξι μήνες μετά τη συμμετοχή τους Θα απαιτηθεί Πρόσθετος Δείκτης (όχι επιχειρησιακός)
	ESO 4.6, ΕΣ στ (f): Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες	Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες Θα απαιτηθεί Πρόσθετος Δείκτης (όχι επιχειρησιακός)
	ESO 4.8, ΕΣ η (h): Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων, και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες	Συμμετέχοντες που εργάζονται, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, έξι μήνες μετά τη συμμετοχή τους Αριθμός ωφελουμένων φοιτητών με αναπηρία και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες Θα απαιτηθούν 3 Πρόσθετοι Δείκτες (όχι επιχειρησιακοί)

	ESO 4.9, ΕΣ θ (i): Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών	Υπήκοοι τρίτων χωρών που αναζητούν ή που βρίσκουν απασχόληση αμέσως μετά τη συμμετοχή τους Θα απαιτηθεί Πρόσθετος Δείκτης (όχι επιχειρησιακός)
	ESO 4.10, ΕΣ ι (j): Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά	Συμμετέχοντες που εργάζονται, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, έξι μήνες μετά τη συμμετοχή τους Ωφελούμενοι Ρομά από προγράμματα βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης ή/και μετεγκατάστασης
	ESO 4.11, ΕΣ ια (k): Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης	Αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών
		Αριθμός επωφελουμένων των νέων κοινωνικών δομών
		Αριθμός επωφελουμένων των νέων κοινωνικών δομών
		Αριθμός παιδιών που ωφελούνται από την ένταξη σε δομές φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης
		Αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων δομών υγείας
		Αριθμός επωφελουμένων των νέων δομών /φορέων υγείας
		Θα απαιτηθούν 6 Πρόσθετοι Δείκτες (όχι επιχειρησιακοί)
	ESO 4.12, ΕΣ ιβ (l): Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών αστέγων Αριθμός ωφελουμένων παιδιών από δράσεις στο πλαίσιο της «Εγγύησης για το παιδί»
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ5/ Ενίσχυση της Χωρικής Συνοχής των νησιών της Περιφέρειας μέσω ολοκληρωμένων και βιώσιμων στρατηγικών και με την συμμετοχή των πολιτών		
ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΤΠΑ	RSO 5.1: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές	Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
	RSO 5.2: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ6/ Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ		
ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΤΠΑ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠ7/ Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+		
ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΕΚΤ+		

Κατά την απελθούσα ΠΠ, βασική αρχή αποτελούσε η ενίσχυση της λογικής των αποτελεσμάτων, ενώ οι αξιολογήσεις των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων στόχευαν περισσότερο στην εφαρμογή. Ο ρόλος του Σχεδίου Αξιολόγησης είναι κεντρικός για τη διασφάλιση της εφαρμογής των αξιολογήσεων ποιότητας και της αποτελεσματικής χρήσης τους από την ΕΥΔ με βάση την πρακτική 2014-2020. Η αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της ΠΠ 2021-2027 θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες των προγραμμάτων. Οι αξιολογήσεις μπορούν να καλύπτουν Πρόγραμμα, Προτεραιότητες, οριζόντια θέματα και τομείς Προγράμματος. Όπως αναφέρθηκε και στην Επιτελική Σύνοψη, βασικό σημείο που διαφοροποιεί στο ΕΤΠΑ/ΤΣ την νέα ΠΠ από την ΠΠ 2014-2020 αποτελεί η αποσύνδεση των αποτελεσμάτων της παρέμβασης από τη συμβολή άλλων παραγόντων, προκειμένου να γίνεται απολύτως κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας του προγράμματος. Ιδίως η αξιολόγηση των επιπτώσεων και των αποτελεσμάτων λαμβάνει χώρα με τρόπο που η επίπτωση ή το αποτέλεσμα συνδέονται άμεσα με τη δράση που τα προκάλεσε. Επιπροσθέτως, έως τις 30 Ιουνίου 2029, αποτελεί κανονιστική υποχρέωση να διενεργηθεί αξιολόγηση για το Πρόγραμμα, προκειμένου να αποτιμηθεί ο αντίκτυπός του (αξιολόγηση επιπτώσεων) και όχι για κάθε ειδικό στόχο όπως ισχύει για την ΠΠ 2014-2020. Σε κάθε περίπτωση, δεν απαγορεύεται η πραγματοποίηση αξιολογήσεων επιπτώσεων επιμέρους ειδικών στόχων ή τομέων πολιτικής κατά την διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

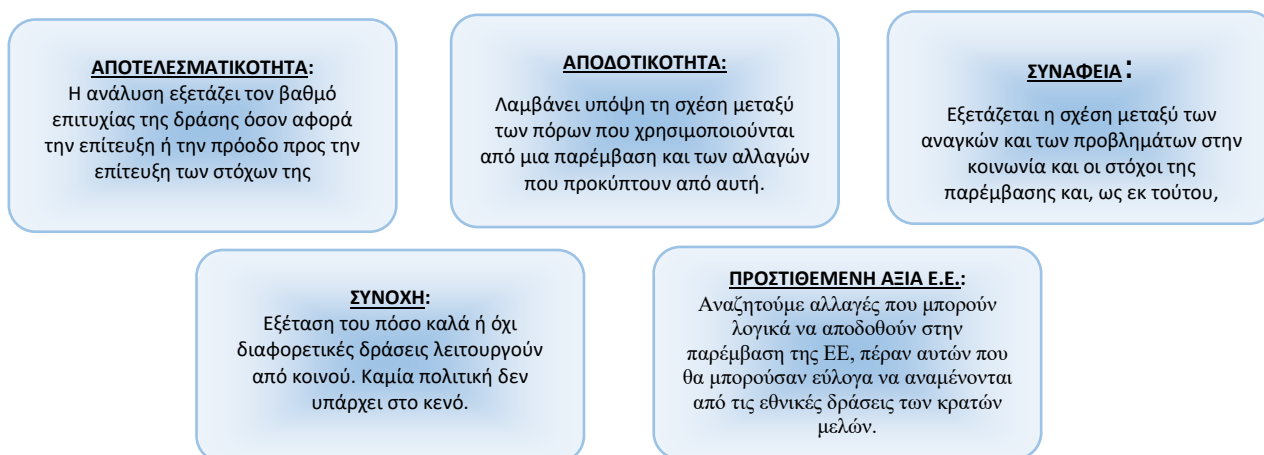
Στο πλαίσιο αυτής της φιλοσοφίας, η αξιολόγηση δεν μπορεί να γίνει αποκλειστικά με βάση τις τιμές επίτευξης δεικτών σε επίπεδο παρεμβάσεων. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων, στο ευρύτερο πλαίσιο, είναι το καθήκον της αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις αποτελούν ουσιαστικό μέρος του κύκλου ζωής του Προγράμματος. Η αξιολόγηση υπερβαίνει την αξιολόγηση του τι έχει συμβεί· εξετάζει γιατί συνέβη κάτι (ο ρόλος της παρέμβασης του Προγράμματος) και, ει δυνατόν, πόσο έχει αλλάξει ως συνέπεια των παρεμβάσεων (αναφορά). Θα πρέπει να εξετάζει την ευρύτερη προοπτική και να παρέχει ανεξάρτητη αμερόληπτη κρίση της κατάστασης με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία.

Από αυτά καθίσταται σαφές ότι στόχο του Σχεδίου Αξιολόγησης αποτελεί και η εξέταση των αιτιών που οδήγησαν στο αποτέλεσμα ως συνέπεια της παρέμβασης του Προγράμματος (γιατί), καθώς και, στο μέτρο του εφικτού, η εξέταση των επιπτώσεων ως συνέπεια των παρεμβάσεων (πόσο). Σε κάθε περίπτωση, τα πορίσματα των αξιολογήσεων που περιλαμβάνει το Σχέδιο πρέπει να συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος και να συνεισφέρουν στις διαδικασίες επανεξέτασής του, αλλά και στον σχεδιασμό της επόμενης ΠΠ.

Η συγκρότηση του σχεδίου αξιολόγησης του ΕΠ κατέληξε σε ενδεικτικό κατάλογο 12 αξιολογήσεων και 1 αποτίμησης της εφαρμογής του Προγράμματος (assessment of the Program's current implementation) για την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης (mid-term review) που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια προγραμματισμού. Ο κατάλογος αυτός δεν είναι σταθερός και μπορεί να προσαρμόζεται με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Επίσης μπορούν να πραγματοποιούνται έκτακτες, ad hoc, αξιολογήσεις όταν το επιβάλλουν οι συνθήκες και η αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών όπως επανεξέταση του ΕΠ, κίνδυνος απόκλισης από στόχους κλπ. Σημειώνεται ότι στις παραπάνω αξιολογήσεις

συμπεριλαμβάνεται η διενέργεια 2 οριζόντιων που αφορούν στις παρεμβάσεις του ΕΚΤ+ που θα διενεργηθούν από την ΕΥΣΕΚΤ, σύμφωνα με τον δικό της προγραμματισμό.

Οι αξιολογήσεις αφορούν τόσο την εφαρμογή (ως επί το πλείστον διαμορφωτική προσέγγιση), όσο και τις επιπτώσεις/αποτελέσματα (ανακεφαλαιωτική προσέγγιση). Ανάλογα με το είδος τους, η ΕΥΔ θα διενεργήσει τις αξιολογήσεις αυτές επιλέγοντας ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια, αλλά είναι στην διακριτική ευχέρειά της να προσθέσει επιπλέον κριτήρια στις αξιολογήσεις της πέραν των κατωτέρω, όπως αποτυπώνεται στο Μέρος Β του Σχεδίου (Δελτία Ταυτότητας Αξιολογήσεων):

Λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του Καν. 2021/1060 και τις διάφορες φάσεις της περιόδου προγραμματισμού καθώς και τις οριζόντιες εθνικές προσεγγίσεις και τα όσα προβλέπονται στο ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4 "Οδηγίες εκπόνησης Σχεδίων Αξιολόγησης Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027" της Γεν. Διεύθυνσης Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Εφαρμογής ΕΣΠΑ, καταλήγουμε στο συγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης με βάση και τις παρακάτω απαιτήσεις :

- Αξιολογήσεις εφαρμογής, κατά τα επόμενα έτη, για να εξεταστεί, μεταξύ άλλων, αν απαιτείται να επαναδιατυπωθούν ή διορθωθούν εγκαίρως στόχοι ειδικά του πλαισίου επίδοσης εξετάζοντας παράλληλα την καταλληλότητα των δεικτών – ορόσημα, για την γενικότερη βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας του Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης μιας αποτίμησης της εφαρμογής στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος που πρέπει να υποβληθεί στην Ε.Ε. έως 31/03/2025.
- Ανακεφαλαιωτική Αξιολόγηση επιπτώσεων του Προγράμματος για την αποτίμηση του αντίκτυπου του έως 30/06/2029.
- Επίσης, να σημειωθεί ότι έχουν συμπεριληφθεί και αποτυπωθεί οι ειδικότερες κατευθύνσεις των παρεμβάσεων του ΕΚΤ+ μέσω του Στόχου Πολιτικής 4, καθώς και συστημικές υποχρεώσεις αξιολόγησης για τις δράσεις επικοινωνίας.

Με βάση τα παραπάνω και σύμφωνα με τις κανονιστικές υποχρεώσεις της ΠΠ 2021-2027, για το σύνολο του Προγράμματος θα έχει διενεργηθεί 1 αποτίμηση της εφαρμογής του στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασής του, 1 ενδιάμεση αξιολόγηση και 1 αξιολόγηση των επιπτώσεων του με στόχο την αποτίμηση του αντικτύπου του, ενώ ενισχυτικά της συνολικής αποτίμησης θα έχουν διενεργηθεί αξιολογήσεις εφαρμογής και επιπτώσεων των ιδιαίτερα κρίσιμων Ειδικών Στόχων του. Επιπλέον, θα έχει διενεργηθεί και 1 δεύτερη αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας του Προγράμματος, τα πορίσματα της οποίας θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της αναθεώρησης (εάν απαιτηθεί).

Το χρονοδιάγραμμα των αξιολογήσεων είναι εντός της Προγραμματικής Περιόδου ενώ οι πόροι που συνολικά θα απαιτηθούν για την υλοποίηση των αξιολογήσεων ανέρχονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά σε 384.000 € (χωρίς ΦΠΑ), μη συμπεριλαμβανομένων των οριζόντιων αξιολογήσεων που θα εκπονηθούν από τις κεντρικές αρχές.

2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων

Σε ότι αφορά στην εστίαση των αξιολογήσεων, η διάρθρωση, το περιεχόμενο και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός του Προγράμματος καθόρισαν και την επιλογή των θεμάτων αξιολόγησης και των αξιολογικών ερωτημάτων σε συνδυασμό με την κανονιστική απαίτηση για ανακεφαλαιωτική αξιολόγηση επιπτώσεων του συνολικού Προγράμματος για την αποτίμηση του αντικτύπου του. Επίσης, από την εμπειρία και τα διδάγματα προηγούμενων ΠΠ, θεωρείται σημαντική η κάλυψη των ιδιαίτερα κρίσιμων ειδικών στόχων με αξιολογήσεις επιπτώσεων και εφαρμογής. Επίσης, από τα ευρήματα των προηγούμενων θεματικών αξιολογήσεων, αν και υπήρξε βελτίωση με διενέργεια ενδιάμεσων αξιολογήσεων κατά την ΠΠ '14-'20 σε σύγκριση με αυτήν του '07-'13, διαπιστώθηκαν ορισμένες στρεβλώσεις του αρχικού σχεδιασμού και προγραμματισμού κατά την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων. Για το λόγο αυτό στη Νέα Προγραμματική Περίοδο προβλέπονται στο ενδιάμεσο αξιολογήσεις εφαρμογής για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης, προκειμένου να αντιμετωπισθούν έγκαιρα πιθανές στρεβλώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Συγκεκριμένα, κύριοι πυλώνες στους οποίους στηρίζεται η εστίαση των αξιολογήσεων αποτέλεσαν,

- η σταδιακή εξειδίκευση των δράσεων του Προγράμματος και η υποστήριξή της από ειδικές σχετικές έρευνες, εμπειρογνωμοσύνες κλπ. (ιδιαίτερη σημασία στην εστίαση των αξιολογήσεων έχει η αξιοποίηση των δεδομένων από τις εμπειρογνωμοσύνες εξειδίκευσης και τη διαδικασία διαβούλευσης των δράσεων για την Ολοκληρωμένη Χωρική Παρέμβαση στο πλαίσιο του ΕΠ),
- η διαμόρφωση των ειδικών στρατηγικών για την εκπλήρωση των αναγκών και πρόσφορων όρων,

- στοιχεία από ετήσιες έρευνες, που δημοσιοποιήθηκαν μετά την υποβολή του Προγράμματος,
- η εμπειρία από αξιολογικές έρευνες από τη προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Τα αποτελέσματα / συμπεράσματα των παραπάνω αξιολογήσεων, για τις αντίστοιχες συγκεκριμένες δράσεις, συνέβαλλαν κατά ένα σημαντικό βαθμό στην βελτίωση του προγραμματισμού και στον σχεδιασμό αντίστοιχων ή ομοειδών δράσεων στα Προγράμματα της νέας ΠΠ, κυρίως ως προς τα εξής:

- Ορθολογικότερος προσδιορισμός των καταλληλότερων δυνητικών δικαιούχων.
- Αποτελεσματικότερες διαδικασίες και ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων.
- Επιλογή έργων / πράξεων στο πλαίσιο του Προγράμματος και των Προτεραιοτήτων του με μεγαλύτερη εστίαση στο αναπτυξιακό αποτέλεσμα και τις επιπτώσεις των δράσεων στους συγκεκριμένους τομείς της Περιφέρειας.
- Διερεύνηση και εμβάθυνση της διαβούλευσης και των συμμετοχικών διαδικασιών σχεδιασμού και προγραμματισμού των πράξεων/έργων, ιδιαίτερα εκείνων των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.
- Σχεδιασμός, προγραμματισμός και ενέργειες υποστήριξης των αδύναμων δικαιούχων πράξεων του Προγράμματος.

Τέλος, ολοκληρώνεται εντός του 2023 η τελική Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας & της αποδοτικότητας του ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020. Εφόσον τα διδάγματα που θα αντληθούν από τα πορίσματα της παραπάνω αξιολόγησης οδηγήσουν σε διαπίστωση ανάγκης τροποποιήσεων στον σχεδιασμό των αξιολογήσεων του Προγράμματος της ΠΠ 2021-2027, θα προχωρήσουμε σε ανάλογη αναθεώρηση του παρόντος Σχεδίου.

Οι αξιολογήσεις θα διενεργηθούν με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο υποκεφάλαιο 2.1. Για τις αξιολογήσεις των επιπτώσεων, εφαρμόζεται επιπροσθέτως το κριτήριο "Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων" (διερευνώνται τα αποτελέσματα της παρέμβασης και ο βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί). Για κάθε αξιολόγηση, τα κριτήρια και τα σχετικά αξιολογικά ερωτήματα αποτυπώνονται στο Μέρος Β του παρόντος.

3. Σύστημα Αξιολόγησης του Προγράμματος

Το Σύστημα Αξιολόγησης περιλαμβάνει τις βασικές αρχές από τις οποίες διέπεται η λειτουργία της Αξιολόγησης και τις βασικές διαδικασίες που θα εφαρμοστούν από τους αρμόδιους φορείς που εμπλέκονται στις αξιολογήσεις, προκειμένου να συντονιστεί αποτελεσματικά ο σχεδιασμός και η εκπόνηση ποιοτικών αξιολογήσεων. Παράλληλα, το σύστημα αξιολόγησης περιλαμβάνει την περιγραφή των υποστηρικτικών εργαλείων για την

ενίσχυση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των φορέων που εμπλέκονται στα θέματα της Αξιολόγησης, καθώς και τη διάδοση των πορισμάτων των αξιολογήσεων και της ανταλλαγής απόψεων σε θέματα Αξιολόγησης.

Σε κάθε περίπτωση, όπως αναφέρεται και στα προηγούμενα κεφάλαια, το Σύστημα έχει αναπτυχθεί ώστε να διευκολύνει την αξιολόγηση στο να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες του Προγράμματος.

3.1. Συντονισμός των αρμόδιων φορέων σε θέματα αξιολόγησης

Ο συντονισμός της διαδικασίας κατάρτισης των Σχεδίων Αξιολόγησης, του σχεδιασμού και της εκπόνησης των αξιολογήσεων και της αξιοποίησης των συμπερασμάτων γίνεται από την **ΕΥΣΣΑΕ**¹ (Μονάδα Γ' Αξιολόγησης, Αναγκαίων Όρων και Δεικτών), σε συνεργασία με την **ΕΥΣΕΚΤ**² (Μονάδα Γ' Συντονισμού της Αξιολόγησης των Δράσεων και των Δεικτών ΕΚΤ+), στη βάση των αρμοδιοτήτων τους.

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ+), η ΕΥΣΣΑΕ συνεργάζεται με την ΕΥΣΕΚΤ, η οποία είναι αρμόδια για το συντονισμό και την παρακολούθηση της αξιολόγησης των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του συντονισμού και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η πληροφόρηση που παρέχεται από τις αξιολογήσεις είναι έγκαιρη, έγκυρη και αξιόπιστη, η ΕΥΣΣΑΕ και η ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ παρέχουν κατευθύνσεις προς τα Προγράμματα σχετικά με το χρονοπρογραμματισμό και τις αξιολογήσεις που πρέπει γίνουν για να καλυφθούν οι απαιτήσεις των Κανονισμών, προκειμένου να εκπονηθούν αξιολογήσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στην αποτελεσματική υλοποίηση των προγραμμάτων,
- ✓ συντονίζουν την αξιολόγηση κοινών δράσεων των Προγραμμάτων σε οριζόντιο επίπεδο,
- ✓ παρέχουν ενιαίες κατευθύνσεις, προδιαγραφές και αξιολογικά ερωτήματα προς τα Προγράμματα, προκειμένου οι αξιολογήσεις για ομοειδείς δράσεις να εκπονηθούν με ενιαίο τρόπο και να παραχθούν συγκρίσιμα συμπεράσματα (π.χ. δράσεις ΕΚΤ+, χωρικών στρατηγικών, έξυπνης εξειδίκευσης κλπ), συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης κοινών προδιαγραφών στα τεύχη προκήρυξης των επιμέρους αξιολογήσεων,
- ✓ παρέχουν κατευθύνσεις για ενιαία αντιμετώπιση θεμάτων προκειμένου να μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα σε εθνικό επίπεδο (π.χ. επίπεδο Στόχου Πολιτικής/ ειδικού στόχου, συνέργειες Ταμείων και λοιπών χρηματοδοτικών μέσων κλπ.),
- ✓ προβαίνουν σε επισκόπηση των υποβληθέντων Σχεδίων Αξιολόγησης για ομογενοποίηση των αποτελεσμάτων/ συμπερασμάτων,
- ✓ μεριμνούν για την ποιότητα των αξιολογήσεων, για την αξιοποίηση των δεδομένων και πορισμάτων της αξιολόγησης του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του,

¹ ΥΑ 121735/ 15.12.2022, ΦΕΚ 6546/Β/21.12.2022

² ΥΑ 122585/16.12.2022, ΦΕΚ 6682/Β/23.12.2022

- ✓ παρέχουν οδηγίες για τη διενέργεια των αξιολογήσεων, επεξεργάζονται τα πορίσματα των αξιολογήσεων και παρέχουν κατευθύνσεις σχετικά με την αναθεώρηση των Προγραμμάτων,
- ✓ στο πλαίσιο των ΠΕΠ συνεργάζονται με την ΕΥΣΠεΠ³ (Μονάδα Α΄ Περιφερειακής Ανάπτυξης και Περιφερειακών Πολιτικών που παρακολουθεί τις αξιολογήσεις των ΠΕΠ και επεξεργάζεται και εισηγείται για θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό των ΠΕΠ, με στόχο αξιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης,
- ✓ προβαίνουν σε ενέργειες για την εξασφάλιση της πληροφορίας που είναι απαραίτητη σε κάθε αξιολόγηση.

Με σκοπό το συντονισμό και την αποτελεσματική διάχυση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων, συστήνεται **Δίκτυο Αξιολόγησης ΕΣΠΑ 2021-2027**, το οποίο συντονίζεται από την ΕΥΣΣΑΕ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και συμμετέχουν εκπρόσωποι των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΥΣΠΕΠ, ΕΥΘΥΠΣ, ΕΥΚΕ-ΧΜ), εκπρόσωποι των ΕΥΔ των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΤεΠ, ΠεΠ, Προγράμματα ΕΕΣ, Πρόγραμμα Αλιείας), εκπρόσωποι των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των Υπουργείων ή άλλων υπηρεσιών τους, εκπρόσωποι των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ (ΠΕΑΣ). Στις συνεδριάσεις του Δικτύου προσκαλούνται να συμμετάσχουν (χωρίς να είναι μέλη) εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ είναι δυνατό να συμμετέχουν επίσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά) και ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, επιμελητήρια, ερευνητικά κέντρα, παρατηρητήρια και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης ΕΣΠΑ, η ΕΥΣΕΚΤ συντονίζει θεματικό δίκτυο Αξιολόγησης ΕΚΤ+ με σκοπό την ανάδειξη θεμάτων αξιολόγησης που αφορούν το ΕΚΤ + (μεθοδολογίες, διάχυση τεχνογνωσίας κ.λπ.).

Η **Διαχειριστική Αρχή**⁴ είναι η αρμόδια υπηρεσία για την κατάρτιση του Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος, οργανώνει και παρακολουθούν τις αξιολογήσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικής Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Πιο συγκεκριμένα, η Διαχειριστική Αρχή:

- Καταρτίζει σχέδιο αξιολόγησης για το Πρόγραμμα ευθύνης της σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΑΣ και το υποβάλλει για έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027, το αργότερο ένα (1) έτος μετά την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος.
- Διεξάγει τις αξιολογήσεις του Προγράμματος, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης, και αξιοποιεί τα πορίσματά τους με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος.

³ ΥΑ 120240/12.12.2022, ΦΕΚ 6361/Β/15.12.2022

⁴ ΥΑ 82981/29.8.2022, ΦΕΚ 4681/Β/05.9.2022

- Δημοσιεύει τις αξιολογήσεις στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής.
- Συμμετέχει στις ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης επιδόσεων του Προγράμματος, που οργανώνονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης, εφόσον απαιτείται. Παρέχει, το αργότερο ένα (1) μήνα πριν από τη συνεδρίαση επανεξέτασης, τις απαιτούμενες πληροφορίες στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων.
- Διενεργεί ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060 και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του ίδιου Κανονισμού.

Οι αξιολογήσεις που διενεργούνται κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, παρακολουθούνται από **επιτροπές παρακολούθησης και παραλαβής** που συγκροτούνται κυρίως από στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Στο πλαίσιο του συντονισμού και της ομογενοποίησης του έργου των αξιολογήσεων (μεθοδολογίες, δείκτες κλπ.), στις επιτροπές αυτές δύναται να συμμετάσχει εκπρόσωπος της ΕΑΣ, ανάλογα με το αντικείμενο και το είδος της αξιολόγησης. Η ΕΥΣΣΑΕ, όπου κρίνεται σκόπιμο, δύναται να συμμετάσχει με εκπρόσωπό της στις αξιολογήσεις επιπτώσεων των Προγραμμάτων. Η ΕΥΣΕΚΤ δύναται να συμμετάσχει στις οριζόντιες αξιολογήσεις και, όπου κρίνεται σκόπιμο, σε μεμονωμένες αξιολογήσεις επιπτώσεων.

Η **Επιτροπή Παρακολούθησης** του Προγράμματος εξετάζει και εγκρίνει το Σχέδιο Αξιολόγησης που καταρτίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή, καθώς και κάθε τροποποίησή του. Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διεξαγωγή αξιολογήσεων, συνθέσεων αξιολογήσεων και την τυχόν συνέχεια που δόθηκε στα πορίσματα. Δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στη Διαχειριστική Αρχή και παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.

3.2 Ρόλος εταίρων και εμπλεκόμενων μερών

Οι **Εταίροι** συμβάλλουν στη διαδικασία της Αξιολόγησης και στη διαμόρφωση και αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος με τη συμμετοχή τους στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Για την ενίσχυση της διαδικασίας της διαβούλευσης, η Διαχειριστική Αρχή προβλέπει εύλογο χρονικό διάστημα για την ενεργοποίηση της διαβούλευσης με τα εμπλεκόμενα μέρη και την αποστολή σχολίων από τους εταίρους-μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης κατά την κατάρτιση και αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης κατά την ΠΠ '21-'27 είναι ιδιαίτερα διευρυμένη και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και εκπρόσωπους μιας ευρείας γκάμας οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών, φορείς οι οποίοι έχουν άμεσα ή έμμεσα, υλικά ή όχι συμφέροντα στους τομείς που αξιολογούνται. Επιπλέον, ο κανονισμός της Επιτροπής Παρακολούθησης δίδει την δυνατότητα να προσκαλούνται μη

μόνιμα μέλη που αποτελούν λοιπά εμπλεκόμενα μέρη, όπως ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες και να συμμετέχουν ως παρατηρητές στελέχη των Υπουργείων, της Περιφέρειας & των Δήμων που αποτελούν κατ' εξοχήν δικαιούχους των δράσεων, καθώς και λοιπών φορέων. Η συμμετοχή των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, διασφαλίζεται κατά το στάδιο κατάρτισης, αναθεώρησης και υλοποίησης των Σχεδίων Αξιολόγησης από τους ίδιους τους εταίρους της Επιτροπής Παρακολούθησης, οι οποίοι θα πρέπει να ενεργοποιήσουν το δίκτυο επικοινωνίας με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς που εκπροσωπούν. Ακόμα, η ΕΥΔ έχει αναπτύξει συνεργασίες με εμπειρογνώμονες σε θέματα αξιολόγησης, εξειδικευμένους συμβούλους και τμήματα πανεπιστημίων με προεξέχον το Πανεπιστήμιο Αιγαίου που αποτελεί παράλληλα εταίρο – μέλος της Επ.Πα. Τέλος, δεν θεωρούμε ουδέτερους τους αξιολογητές που θα επιλεγούν, επειδή έχουν άμεσο ενδιαφέρον για το αντικείμενο της αξιολόγησης. Οι αξιολογητές θα καλούνται στις συνεδριάσεις της Επ.Πα. και θα βρίσκονται σε τακτή επικοινωνία και συναντήσεις με την Μονάδα Α και τον προϊστάμενο της ΕΥΔ σε κάθε φάση του κύκλου αξιολόγησης.

3.3. Ανεξαρτησία αξιολογητών

Η ανεξαρτησία των αξιολογητών καθορίζεται από το βαθμό αμεροληψίας, αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας των εμπλεκόμενων στη διαδικασία αξιολόγησης. Η αμεροληψία αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και η ανεξαρτησία αφορά στην έλλειψη εξάρτησης από την αναθέτουσα αρχή. Η αρχή της αντικειμενικότητας βελτιώνει την ποιότητα της αξιολόγησης και ενισχύει την εμπιστοσύνη των χρηστών ως προς την εγκυρότητα και αξιοπιστία των ευρημάτων της. Εκτός από την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία, η διαφάνεια ενισχύει την εμπιστοσύνη προς τους φορείς που διενεργούν τις αξιολογήσεις. Προκειμένου να εξασφαλιστεί αυτή, θα δημοσιοποιούνται οι όροι της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης στην ιστοσελίδα της οικίας ΕΥΔ.

Οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης εκπονούνται κυρίως από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα πρέπει με αμερόληπτο τρόπο να κάνουν εκτιμήσεις στη βάση ενδείξεων και αξιόπιστων δεδομένων, χωρίς αφενός να υφίσταται εξωτερικές παρεμβάσεις και επιρροές και αφετέρου να μην περιορίζεται η ατομική ελευθερία έκφρασής τους. Παράλληλα, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα όσον αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων από πλευράς του αξιολογητή πριν την εκπόνηση κάθε αξιολόγησης.

Από την πλευρά της Διαχειριστικής Αρχής, η αρχή της αντικειμενικότητας προϋποθέτει ότι:

- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες,
- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη αυτονομία στην καταγραφή των ευρημάτων και τη διατύπωση των σχετικών πορισμάτων,
- ο υπεύθυνος για την κατάρτιση και τροποποίηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος, δεν συμμετέχει σε επιτροπές παρακολούθησης και παραλαβής έργων που αφορούν στην αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος.

3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης

Η ανάπτυξη ενός μηχανισμού ενίσχυσης της λειτουργίας της Αξιολόγησης και υποστήριξης των αρμόδιων φορέων σε θέματα Αξιολόγησης, αποτελεί βασικό στοιχείο διαμόρφωσης ενός αποτελεσματικού συστήματος αξιολόγησης.

Εκτιμάται ότι όπως και στην ΠΠ 2014-2020, η ΕΥΣΣΑΕ και η ΕΥΣΕΚΤ με την υποστήριξη της ΜΟΔ ΑΕ, προκειμένου να ενισχυθούν οι ικανότητες των στελεχών των Διαχειριστικών Αρχών και των συντονιστικών υπηρεσιών σε θέματα Αξιολόγησης, θα διερευνήσουν τις ανάγκες επιμόρφωσης κατά τον κύκλο ζωής των αξιολογήσεων και θα συντονίσουν τη διενέργεια γενικών ή πιο εξειδικευμένων σεμιναρίων.

Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται να καταρτιστεί ένα ετήσιο πλάνο επιμόρφωσης με συγκεκριμένη θεματολογία ανάλογα με τις διαπιστωμένες ανάγκες. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να διερευνήσει τις ανάγκες κατάρτισης των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, όπως των Ενδιάμεσων Φορέων, των Δικαιούχων, των μελών των Επιτροπών Παρακολούθησης κ.α. και να αποστείλει τεκμηριωμένη πρόταση στις ΕΥΣΣΑΕ / ΕΥΣΕΚΤ, οι οποίες διαμορφώνουν ετήσιο πλάνο επιμόρφωσης, λαμβάνοντας υπόψη κατά προτεραιότητα τις προτάσεις των Διαχειριστικών Αρχών και το χρονοπρογραμματισμό των αξιολογήσεων.

Η επιμόρφωση έχει ως στόχο τη δημιουργία μιας κοινής αντίληψης σε θέματα αξιολόγησης, την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων, την περαιτέρω κατάρτιση και εξειδίκευση των εμπλεκόμενων μερών, την ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών, προκειμένου να εξασφαλισθούν οι πλέον κατάλληλοι όροι και προϋποθέσεις για την αποτελεσματική διεξαγωγή των αξιολογήσεων.

Οι ανάγκες κατάρτισης των στελεχών της Διαχειριστικής Αρχής που εμπλέκονται στη διαδικασία αξιολόγησης του Προγράμματος εντοπίζονται κυρίως στα ακόλουθα πεδία:

- επιλογή των κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων και τεχνικών ανάλογα με το αντικείμενο της αξιολόγησης,
- διαμόρφωση των αξιολογικών ερωτημάτων,
- συγγραφή των όρων της προκήρυξης,
- παρακολούθηση και παραλαβή ποιοτικών αξιολογήσεων,
- ενσωμάτωση των πορισμάτων της αξιολόγησης στα προγράμματα.

Συγκεκριμένα για τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο», στελέχη της Μονάδας Α' / Προγραμματισμού & Αξιολόγησης έχουν παρακολουθήσει κατά τις προηγούμενες ΠΠ έργα συμβούλων αξιολόγησης και πρόκειται να καταρτισθούν περαιτέρω σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις νέες μεθόδους αξιολόγησης της τρέχουσας ΠΠ και τον χρονοπρογραμματισμό των αξιολογήσεων που προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο.

3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων

Η διάδοση των πορισμάτων των Αξιολογήσεων θα γίνεται στη βάση ενός Πλάνου Διάδοσης των συμπερασμάτων και των συστάσεων κάθε Αξιολόγησης. Βάσει του Εγγράφου Εργασίας 2 (α.π. 60062/ΕΑΣ 2657/ 30.05.2017), το Πλάνο Διάδοσης θα περιλαμβάνει:

- έναν αναλυτικό προσδιορισμό και τυποποίηση των ομάδων χρηστών κάθε Αξιολόγησης,
- μία αναλυτική περιγραφή των εξειδικευμένων ενεργειών για τη διάδοση των συμπερασμάτων και των συστάσεων ανά ομάδα χρήστη, όπου κρίνεται αναγκαίο, και
- απλοποιημένη έκδοση της επιτελικής σύνοψης (μέχρι 10 σελίδες) σε απλή γλώσσα στα ελληνικά και στα αγγλικά με τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της Αξιολόγησης.

Η διάδοση των διδαγμάτων και των συμπερασμάτων των Αξιολογήσεων μεταξύ άλλων:

- δίνει τη δυνατότητα να ενημερωθούν όσο γίνεται περισσότεροι για τα έργα που υλοποιούνται,
- προβάλλει τις προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων κάθε Ε.Π.,
- δίνει τη δυνατότητα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων και ενισχύει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Το εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης και οι αναθεωρήσεις αυτού, καθώς και η μελέτη και η επιτελική σύνοψη κάθε αξιολόγησης, θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ «Βόρειο Αιγαίο»: <https://pepba.gr>.

Η διάδοση των αποτελεσμάτων κάθε Αξιολόγησης στους εταίρους και τα μέλη των Επιτροπών Παρακολούθησης θα γίνεται από τη Διαχειριστική Αρχή μετά την ολοκλήρωση κάθε Αξιολόγησης με ανάρτηση της επιτελικής σύνοψης στο ΔΙΑΥΛΟ και σχετική συζήτηση στο πλαίσιο των Επιτροπών Παρακολούθησης. Για τα λοιπά εμπλεκόμενα μέρη, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των Αξιολογήσεων, θα γίνεται από τους φορείς που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης οι οποίοι οφείλουν να ενεργοποιήσουν ένα δίκτυο επικοινωνίας με τους βασικούς φορείς και ομάδες που εκπροσωπούν, όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο υποκεφάλαιο.

Στους πολίτες και τις βασικές ομάδες χρηστών και φορέων, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα γίνεται εξειδικευμένα με βάση συστηματοποιημένη πληροφορία που θα έχει προκύψει κατά τη διαδικασία εκπόνησης της αξιολόγησης.

Στο επίπεδο της διάδοσης της πληροφορίας, το Δίκτυο Αξιολόγησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, αποτελεί το βασικό εργαλείο μεταφοράς εμπειριών και ανταλλαγής απόψεων σε θέματα Αξιολόγησης.

Το Δίκτυο Αξιολόγησης συντονίζεται από την ΕΥΣΣΑΕ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και συμμετέχουν εκπρόσωποι των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΥΣΠΕΠ, ΕΥΘΥΠΣ, ΕΥΚΕ-ΧΜ), εκπρόσωποι των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, εκπρόσωποι των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των Υπουργείων ή άλλων υπηρεσιών τους, εκπρόσωποι των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ.

Στις συνεδριάσεις του Δικτύου προσκαλούνται να συμμετάσχουν (χωρίς να είναι μέλη του Δικτύου) εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ είναι δυνατό να συμμετέχουν επίσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά) και ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, επιμελητήρια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, παρατηρητήρια και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Κύριο έργο του Δικτύου Αξιολόγησης είναι, μεταξύ άλλων:

- Η διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός πλαισίου αρχών, το οποίο θα καλύπτει όλα τα θέματα αξιολόγησης της Πολιτικής Συνοχής, καθώς και την πρόοδο, τα ευρήματα και τις συστάσεις των εκπονούμενων αξιολογήσεων, σύμφωνα με το Ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο.
- Η ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και η αξιοποίηση της εμπειρίας, των καλών πρακτικών και των μαθημάτων που αντλούνται από τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα Δίκτυα που λειτουργούν υπό την ευθύνη των αρμόδιων Γενικών Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τονίζεται τέλος ότι η χρησιμότητα της αξιολόγησης, γενικά και ειδικά στην λήψη αποφάσεων, έγκειται και στον τρόπο διάδοσης της πληροφορίας, η οποία θα πρέπει να

παρουσιάζεται με τρόπο κατανοητό προς τους χρήστες, ώστε αυτοί να ενημερώνονται και να χρησιμοποιούν κατάλληλα τα πορίσματα των αξιολογήσεων. Για το σκοπό αυτό, μπορεί να προσδιοριστούν και τυποποιηθούν ομάδες χρηστών στο πλαίσιο κάθε αξιολόγησης, όπως προσδιορίζεται στο επόμενο κεφάλαιο.

3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας

Βασικό στοιχείο της διαδικασίας Αξιολόγησης σε όλο τον κύκλο ζωής της, αποτελεί η ύπαρξη ενός πλαισίου διασφάλισης ποιότητας, καθώς συμβάλλει στην εκπόνηση υψηλής ποιότητας αξιολογήσεων, στην καλύτερη δυνατή χρήση των συμπερασμάτων τους και τη μεγαλύτερη δυνατή διάδοση των αποτελεσμάτων σε όλους τους χρήστες.

Η στρατηγική διαχείρισης ποιότητας είναι μία διαδικασία που διασφαλίζει ότι γίνονται αποτελεσματικά και αποδοτικά όλες οι ενέργειες που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, την εκπόνηση και τη διάδοση των πορισμάτων μίας αξιολόγησης. Η στρατηγική διαχείρισης ποιότητας περιλαμβάνει κριτήρια ελέγχου ποιότητας και καθορίζει αρμοδιότητες για την πραγματοποίηση αξιόπιστων αξιολογήσεων.

Το πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για τις αξιολογήσεις διαμορφώνεται με βάση τις ακόλουθες βασικές αρχές:

Διαφάνεια

Η διαφάνεια ενισχύει την εμπιστοσύνη προς τους φορείς που διενεργούν τις αξιολογήσεις και διαμορφώνει τις κατάλληλες συνθήκες για να ωθήσει τους εμπλεκόμενους να λάβουν υπόψη τους τα συμπεράσματα και τις συστάσεις κάθε αξιολόγησης. Για το λόγο αυτό, όλες οι αξιολογήσεις θα δημοσιοποιούνται και θα είναι προσβάσιμες στο ευρύ κοινό.

Η διαφάνεια ενισχύεται μέσω των ακόλουθων ενεργειών:

- Δημοσιοποίηση του κάθε φορά εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής, το οποίο επανεξετάζεται σε ετήσια βάση προκειμένου να προσαρμόζεται στις νέες ανάγκες.
- Δημοσιοποίηση των όρων της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής.
- Δημοσιοποίηση όλων των αξιολογήσεων του Προγράμματος στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής, συνοδευόμενες από επιτελικές περιλήψεις σε απλή γλώσσα.

Αντικειμενικότητα

Η αντικειμενικότητα όσον αφορά στην αξιολόγηση καθορίζεται από το βαθμό **αμεροληψίας** και **ανεξαρτησίας** των εμπλεκόμενων στη διαδικασία αξιολόγησης. Η αμεροληψία αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και η ανεξαρτησία αφορά στην έλλειψη εξάρτησης από την αναθέτουσα αρχή. Η αρχή της αντικειμενικότητας βελτιώνει την ποιότητα της αξιολόγησης και ενισχύει την εμπιστοσύνη των χρηστών ως προς την εγκυρότητα και αξιοπιστία των ευρημάτων της.

Οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης εκπονούνται κυρίως από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα πρέπει με αμερόληπτο τρόπο να κάνουν εκτιμήσεις στη βάση ενδείξεων και αξιόπιστων δεδομένων, χωρίς αφενός να υφίσταται εξωτερικές παρεμβάσεις και επιρροές και αφετέρου να μην περιορίζεται η ατομική ελευθερία έκφρασής τους. Παράλληλα, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα όσον αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων από πλευράς του αξιολογητή πριν την εκπόνηση κάθε αξιολόγησης.

Από την πλευρά της Διαχειριστικής Αρχής, η αρχή της αντικειμενικότητας προϋποθέτει ότι:

- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες,
- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη αυτονομία στην καταγραφή των ευρημάτων και τη διατύπωση των σχετικών πορισμάτων,
- ο υπεύθυνος για την κατάρτιση και τροποποίηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος, δε συμμετέχει σε επιτροπές παρακολούθησης και παραλαβής έργων που αφορούν στην αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος.

Ήθος

Σε όλο τον κύκλο ζωής μίας αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ηθικά ζητήματα που ενδέχεται να προκύψουν. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα κατά τη συγγραφή των όρων προκήρυξης κάθε αξιολόγησης για τη συμπερίληψη των ακόλουθων στοιχείων:

- Σαφή περιγραφή της λογικής, του σκοπού και του περιεχομένου της αξιολόγησης, των βασικών αξιολογικών ερωτημάτων, της ενδεχόμενης προτιμητέας μεθόδου αξιολόγησης και όλων των θεμάτων που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, προκειμένου οι δυνητικοί αξιολογητές να ενημερωθούν κατάλληλα για το τι απαιτείται από αυτούς, ώστε να σταθμίσουν τους **δεοντολογικούς κινδύνους** που ενδέχεται να προκύψουν.
- Σαφή αναφορά στην **τήρηση εχεμύθειας**, δηλαδή στη δέσμευση κάθε αξιολογητή να παραμείνουν εμπιστευτικά τα στοιχεία και τα ευρήματα της αξιολόγησης μέχρι και την οριστική παραλαβή της.
- Σαφής αναφορά και πρόβλεψη δέσμευσης του αξιολογητή για την τήρηση των αρχών **ασφάλειας των πληροφοριών** και τις διατάξεις που θεσπίζονται σχετικά με την **προστασία των προσωπικών δεδομένων** και το σεβασμό των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας όλων όσων εμπλέκονται σε κάθε αξιολόγηση.

Ποιότητα

Η ποιότητα κάθε αξιολόγησης εξασφαλίζεται σε δύο επίπεδα: κατά τη σύνταξη των τευχών προκήρυξης κάθε αξιολόγησης και κατά την παραλαβή των παραδοτέων κάθε αξιολόγησης.

Στην πρώτη περίπτωση, είναι αναγκαίο να εξειδικευτούν κατάλληλα τα **κριτήρια επιλογής των αναδόχων** ανάλογα με τις ανάγκες και το είδος κατά τη σύνταξη των όρων της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης. Αναλυτικές προϋποθέσεις συμμετοχής και κριτήρια επιλογής θα περιγραφούν στους όρους των προκηρύξεων βάσει οδηγιών της ΕΥΣΣΑΕ, και σύμφωνα με το Ν.4412/8-8-2016 και τις υπόλοιπες σχετικές διατάξεις, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Στη δεύτερη περίπτωση, είναι αναγκαίο να τεθούν ελάχιστες προϋποθέσεις διασφάλισης ποιότητας των παραδοτέων κάθε αξιολόγησης και την υποστήριξη του έργου των επιτροπών παρακολούθησης και παραλαβής των αξιολογήσεων (βλ. Παράρτημα Ι «Κριτήρια ελέγχου ποιότητας έκθεσης αξιολόγησης» Εγγράφου Εργασίας 2, Α.Π. 60062/ΕΑΣ 2657/ 30.05.2017). Η ΕΥΣΣΑΕ και η ΕΥΣΕΚΤ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους μεριμνούν για την ποιότητα των αξιολογήσεων και παρέχουν οδηγίες για την διενέργειά τους, για την αξιοποίηση των δεδομένων και πορισμάτων της αξιολόγησης του

Προγράμματος, σύμφωνα και με το Έγγραφο Εργασίας 1 (αρ. πρωτ. 128776/ ΕΑΣ 971/11.12.2015).

Χρησιμότητα

Προκειμένου οι αξιολογήσεις να έχουν χρησιμότητα θα πρέπει να εστιάζουν σε συγκεκριμένες ομάδες χρηστών (π.χ. Διαχειριστική Αρχή, Δικαιούχοι, Επιτροπή Παρακολούθησης, ομάδες ωφελουμένων κλπ.) και να παρέχουν κατάλληλη και κατανοητή πληροφορία που να ανταποκρίνεται σε θέματα που τους ενδιαφέρουν. Ειδικότερα, τα πορίσματα των αξιολογήσεων δύναται να χρησιμοποιηθούν από τη Διαχειριστική Αρχή για την αναθεώρηση του Προγράμματος, του σχεδιασμού των νέων παρεμβάσεων και την προετοιμασία του νέου Προγράμματος και να υποστηρίξουν τους αρμόδιους λήψης αποφάσεων στη χάραξη πολιτικών. Περαιτέρω, η χρησιμότητα της αξιολόγησης έγκειται και στον τρόπο διάδοσης της πληροφορίας, η οποία θα πρέπει να παρουσιάζεται με τρόπο κατανοητό προς τους υπόλοιπους χρήστες, ώστε αυτοί να ενημερώνονται και να χρησιμοποιήσουν κατάλληλα τα πορίσματα των αξιολογήσεων.

Η αρχή της χρησιμότητας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων ενεργειών:

- προσδιορισμός και **τυποποίηση ομάδων χρηστών** στο πλαίσιο κάθε αξιολόγησης,
- **διάδοση συμπερασμάτων και συστάσεων** των αξιολογήσεων σε όλους τους χρήστες, στη βάση συγκεκριμένων προτάσεων από τον αξιολογητή ανά ομάδα χρηστών,
- **χρήση οροσήμων**, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι αξιολογήσεις υποβάλλονται έγκαιρα με βάση το σχέδιο αξιολόγησης και τις ανάγκες που προκύπτουν στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος.

4. Αξιολογήσεις

Το παρόν κεφάλαιο αποτελείται από δύο μέρη.

Μέρος Α: Πίνακας που αποτυπώνει το σύνολο των αξιολογήσεων που προγραμματίζονται να πραγματοποιηθούν & Βασικό χρονοδιάγραμμα εκπόνησης των αξιολογήσεων.

Μέρος Β: Δελτία Ταυτότητας Αξιολόγησης για καθεμία από τις δεκατρείς (13) προγραμματισμένες αξιολογήσεις του Προγράμματος.

ΜΕΡΟΣ Α : Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων

Στον επόμενο συνοπτικό πίνακα αποτυπώνονται όλες οι αξιολογήσεις που προγραμματίζεται να γίνουν στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027. Για κάθε αξιολόγηση αναφέρεται ο τίτλος της αξιολόγησης, η ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης και ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός της.

4.1 Συνοπτικός πίνακας Αξιολογήσεων

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος π/υ € (χωρίς ΦΠΑ)
1	Αποτίμηση της εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 για την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος	Ιανουάριος 2025	20.000
2	Ενδιάμεση Αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Δεκέμβριος 2025	30.000
3	1 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Μάρτιος 2026	20.000
4	Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Ιούνιος 2026	40.000
5	Αξιολόγηση δράσεων στον τομέα του περιβάλλοντος με ιδιαίτερη εστίαση σε αυτές που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	Σεπτέμβριος 2026	30.000
6	Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Δεκέμβριος 2026	40.000
7	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (<i>οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ</i>)	Φεβρουάριος 2027	-
8	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί	Φεβρουάριος 2028	54.000
9	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (<i>οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ</i>)	Φεβρουάριος 2028	-
10	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων στον τομέα της επιχειρηματικότητας στο Βόρειο Αιγαίο 2021-2027 με εστίαση στις δράσεις συμβάλλουν στην Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS)	Φεβρουάριος 2029	35.000
11	Αξιολόγηση επιπτώσεων των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Μάιος 2029	40.000
12	2 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Μάιος 2029	20.000
13	Ανακεφαλαιωτική Αξιολόγηση επιπτώσεων του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 – αποτίμηση αντίκτυπου του	Ιούνιος 2029	60.000

Σύνολο : 389.000*

(*μη συμπ. των οριζόντιων αξιολογήσεων ΕΥΣΕΚΤ)

4.2 Χρονοδιάγραμμα

Για την κατάρτιση του χρονοδιαγράμματος έχουν ληφθεί υπόψη η λογική της παρέμβασης και τα συγκεκριμένα ορόσημα που προβλέπονται, οι κανονιστικές υποχρεώσεις που αφορούν την αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς επίσης και λοιπές υποχρεώσεις που προκύπτουν από την υλοποίηση του Προγράμματος, όπως έχει ήδη αναφερθεί και παρουσιάζεται αναλυτικότερα παρακάτω.

Αξιολόγηση	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Αποτίμηση της εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 για την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος		IAN					
Ενδιάμεση Αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027		ΔΕΚ					
1 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027			MAP				
Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027			ΙΟΥΝ				
Αξιολόγηση δράσεων στον τομέα του περιβάλλοντος με ιδιαίτερη εστίαση σε αυτές που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής			ΣΕΠ				
Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027			ΔΕΚ				
Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του ΠΕΠ που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)				ΦΕΒ			
Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί					ΦΕΒ		
Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)					ΦΕΒ		
Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων στον τομέα της επιχειρηματικότητας στο Βόρειο Αιγαίο 2021-2027 με εστίαση στις δράσεις συμβάλλουν στην Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS)						ΦΕΒ	

Αξιολόγηση	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Αξιολόγηση επιπτώσεων των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027						ΜΑΙ	
2 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027						ΜΑΙ	
Ανακεφαλαιωτική Αξιολόγηση επιπτώσεων του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 – αποτίμηση αντίκτυπού του						ΙΟΥΝ	

Για την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος, είχε αρχικά προγραμματιστεί η διενέργεια μιας 1^{ης} αξιολόγησης εφαρμογής του συνόλου του Προγράμματος. Με βάση το γεγονός ότι το κράτος μέλος υποβάλλει στην Ε.Ε έως 31/3/2025 αξιολόγηση για κάθε πρόγραμμα όσον αφορά το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας, η αξιολόγηση αυτή προγραμματιζόταν να έχει ολοκληρωθεί πριν το τέλος του 2024. Σύμφωνα με το έγγραφο οδηγιών που δόθηκε από την ΕΣΣΑΕ α.π. 6451-03/4-2024, αποσυνδέεται η ενδιάμεση επανεξέταση (mid-term review 2025) από την ανάγκη εκπόνησης ενδιάμεσης αξιολόγησης. Αντ' αυτής, θα πραγματοποιηθεί μια αποτίμηση (assessment αντί evaluation) της εφαρμογής του Προγράμματος, με σκοπό την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης. Η 1^η ενδιάμεση αξιολόγηση εφαρμογής μεταφέρεται για το 2025, όπου το επίπεδο εξέλιξης της προόδου του Προγράμματος αναμένεται να είναι τέτοιο που να υπάρχει επαρκής /αντιπροσωπευτική ενεργοποίηση που να επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων. Σημειώνεται ότι η πρόοδος στην επίτευξη των οροσήμων όλων των δεικτών εκροών θα εξεταστεί για κάθε Πρόγραμμα κατά την ενδιάμεση επανεξέταση το 2025 (η μη επίτευξη των οροσήμων που έχουν τεθεί για το 2024 δεν συνδέεται με αναστολή πληρωμών και η επίτευξη του πλαισίου επίδοσης δεν επηρεάζει αποκλειστικά την κατανομή του ποσού ευελιξίας για τα έτη 2026 και 2027).

Τέλος, αποτελεί και κανονιστική υποχρέωση η εκπόνηση ανακεφαλαιωτικής αξιολόγησης επιπτώσεων του Προγράμματος για την αποτίμηση του αντίκτυπού του έως 30/06/2029. Τα πορίσματα αυτής της αξιολόγησης δύναται να αξιοποιηθούν, μεταξύ άλλων, στην σύνταξη της τελικής έκθεσης επιδόσεων του Προγράμματος το 2031.

Για την βελτίωση του σχεδιασμού και της αποτελεσματικότητας της Στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος, λόγω της σημασίας της στην αναγνωρισιμότητα και ελκυστικότητα του Προγράμματος, προβλέπονται δύο (2) αξιολογήσεις με 1^η το 2026 και 2^η τελική το 2029 πριν την ανακεφαλαιωτική αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος.

Επιπλέον των ανωτέρων, με στόχο την συμβολή των πορισμάτων τους στην βελτίωση της ποιότητας και του σχεδιασμού του Προγράμματος, προγραμματίζονται ενδιάμεσα (σύμφωνα με την διαθεσιμότητα πόρων και την κρισιμότητα στόχων και πολιτικών) μια 2^η αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας του Προγράμματος, καθώς και αξιολογήσεις εφαρμογής και επιπτώσεων σε συγκεκριμένους τομείς. Η διενέργεια και ο χρονοπρογραμματισμός των αξιολογήσεων αυτών δύναται να αναθεωρηθεί κατά τον αριθμό, το είδος, τον χρονοπρογραμματισμό και τον υπεύθυνο φορέα διενέργειας, σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις υπερκείμενων φορέων συντονισμού (ΕΥΣΣΑΕ, ΕΥΣΕΚΤ) κατά το επόμενο διάστημα.

Στο παρόν Σχέδιο εμπεριέχονται οι κύριες αξιολογήσεις που αυτήν την χρονική στιγμή που διαμορφώνεται το Σχέδιο αναγνωρίστηκαν ως βασικές και περιλαμβάνουν και τις οριζόντιες αξιολογήσεις που θα διενεργηθούν με πρωτοβουλία της ΕΥΣΕΚΤ. Όπως έχει αναφερθεί, το Σχέδιο έχει δυναμικό χαρακτήρα. Με βάση την πρόοδο του Προγράμματος και την εξειδίκευσή του, κατά τη φάση της αναθεώρησης του Σχεδίου, οι αξιολογήσεις αναμένεται να εμπλουτίζονται ή να εξειδικεύονται περαιτέρω ανάλογα με τις προτεραιότητες του Προγράμματος.

ΜΕΡΟΣ Β : Ανάλυση αξιολογήσεων

Παρακάτω ακολουθούν Δελτία Ταυτότητας για κάθε αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στον συνοπτικό πίνακα αξιολογήσεων.

α/α	1
Τίτλος αξιολόγησης	Αποτίμηση της εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 για την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Η ΕΥΔ έχει υποχρέωση να διενεργήσει ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060, προκειμένου να υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του ίδιου Κανονισμού.</p> <p>Για αυτόν τον λόγο η ΕΥΔ είχε προγραμματίσει την διενέργεια της 1^η ενδιάμεσης αξιολόγησης εφαρμογής του Προγράμματος με στόχο να αξιολογήσει την μέχρι τώρα αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, και συνοχή του Προγράμματος, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του εντός του 2024. Σύμφωνα με το έγγραφο οδηγιών που δόθηκε από την ΕΥΣΣΑΕ α.π. 6451-03.4.2024, αποσυνδέεται η ενδιάμεση επανεξέταση (mid-term review 2025) από την ανάγκη εκπόνησης ενδιάμεσης αξιολόγησης. Αντ' αυτής, η ΕΥΔ θα πραγματοποιήσει μια <i>αποτίμηση</i> (assessment αντί evaluation) της εφαρμογής του Προγράμματος, με σκοπό την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης. Παρόλο που δεν πρόκειται για αξιολόγηση, με την έννοια του Εγγράφου Εργασίας 4 των ΕΥΣΣΑΕ & ΕΥΣΕΚΤ, θα βοηθήσει στην αποτύπωση των σχετικών ενεργειών συνολικά. Η ενδιάμεση αξιολόγηση μεταφέρεται για το 2025, όπου το επίπεδο εξέλιξης της προόδου του Προγράμματος αναμένεται να είναι τέτοιο που να υπάρχει επαρκής /αντιπροσωπευτική ενεργοποίηση και να επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων αναφορικά με την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, και συνοχή του Προγράμματος και οριστική διάθεση του π/υ.</p> <p>Λόγω του βαθμού εξέλιξης της προόδου του Προγράμματος το 2024, ορισμένα αξιολογικά ερωτήματα (π.χ. δείκτες) μόνο μερικώς θα μπορέσουν να απαντηθούν. Ως εκ τούτου, στην αποτίμηση θα αξιοποιηθούν προηγούμενες αξιολογήσεις όπως π.χ. εφαρμογής και επιπτώσεων 2014-2020 σε εξέλιξη, τα συμπεράσματα των οριζόντιων αξιολογήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί, καθώς και τα μέχρι τώρα δεδομένα της προόδου του Προγράμματος 2021-2027, ώστε να αποτιμηθεί στο μέτρο του εφικτού η πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων των παρεμβάσεων. Θα πραγματοποιηθεί αποτίμηση της εξέλιξης και των παραμέτρων υλοποίησης του Προγράμματος, αξιοποιώντας παράλληλα τα πορίσματα – διδάγματα των αξιολογήσεων της προηγούμενης Π.Π., για να διαπιστωθεί εάν ο αρχικός σχεδιασμός υπήρξε κατάλληλος και ο τρόπος υλοποίησης και διαχείρισης του Προγράμματος μέχρι σήμερα είναι ικανοποιητικός, προκειμένου να υποστηριχτεί η ενδιάμεση επανεξέτασή του και η ομαλή κατοπινή πορεία του και να γίνει μια πρώτη εκτίμηση του σε ποιο βαθμό απαιτείται βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των παρεμβάσεων. Θα επανεξεταστεί η καταλληλότητα και θα εκτιμηθεί η επιτευξιμότητα των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο εκρών και αποτελέσματος σε σχέση με τις ανάγκες και τη λογική της παρέμβασης <u>με τα μέχρι τώρα στοιχεία</u>, αν και πρέπει να τονιστεί ότι η μη επίτευξη των οροσήμων που έχουν τεθεί για το 2024 δεν συνδέεται με αναστολή πληρωμών και η επίτευξη του πλαισίου επίδοσης δεν επηρεάζει αποκλειστικά την κατανομή του ποσού ευελιξίας για τα έτη 2026 και 2027. Δηλ., η μη επίτευξη των οροσήμων δεν αποτελεί παράγοντα αποτυχίας (όπως στο αποθεματικό επίδοσης κατά την ΠΠ 2014-2020) και τεκμηριώνεται στην αποτίμηση της υλοποίησης.</p>
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά το σύνολο των Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων του Προγράμματος.
Εστίαση	Η αποτίμηση του βαθμού επιτυχίας του σχεδιασμού στην Νέα ΠΠ (ως βάση για την απρόσκοπτη υλοποίηση) και σε σύγκριση με την προηγούμενη. Αποτίμηση της μέχρι τώρα ενεργοποίησης & εφαρμογής - υλοποίησης των παρεμβάσεων όσον αφορά την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων τους με γνώμονα: τη δεδομένη

	<p>χρονική τομή διενέργειας της αξιολόγησης & τα τρέχοντα διαθέσιμα στοιχεία - δεδομένα και τις αξιολογήσεις της προηγούμενης ΠΠ, τον πλούτο πληροφορίας που δύναται να παρέχουν και αν απαιτούνται ενέργειες στην κατεύθυνση της βελτίωσης. Η αποτίμηση αυτή, σε σύγκριση με μια τυπική αξιολόγηση είναι περισσότερο ποιοτική και συνυπολογίζονται, όσον αφορά το ποσοτικό κομμάτι, ό,τι στοιχεία υπάρχουν την δεδομένη χρονική στιγμή (εισροές/ εκροές, στοιχεία που αποτυπώνουν την πρόοδο υλοποίησης και τις τιμές των οροσήμεων και λουπών δεικτών του Προγράμματος έως το Δεκέμβριο 2024).</p>
<p>Ερωτήματα αξιολόγησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι εκροές και τα αναμενόμενα αποτελέσματα του ΕΠ 2014-2020 σε σχέση με τους στόχους που είχαν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος; - Σε ποιο βαθμό οι επιτευχθείσες εκροές και αποτελέσματα συνεισέφεραν στην επίτευξη των αντίστοιχων Ειδικών Στόχων του ΕΠ; • Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των στόχων που είχαν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος στην προηγούμενη ΠΠ; Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι οι παράγοντες αυτοί συνεχίζουν να επηρεάζουν ή πρόκειται να επηρεάσουν την πρόοδό του Προγράμματος 2021-2027; • Τα αδύναμα σημεία που εντοπίζονται στην υλοποίηση του ΕΠ 2014-2020 πόσο έχουν αμβλυνθεί ή ενταθεί και πως εκτιμάται ότι θα επηρεάσουν την ομαλή πρόοδο του τρέχοντος Προγράμματος; • Τα συμπεράσματα (θετικά & αρνητικά) που έχουν συναχθεί από τον σχεδιασμό/ παρακολούθηση/ υλοποίηση των παρεμβάσεων της προηγούμενης ΠΠ, συμπεριλαμβανομένων των διάφορων στρατηγικών (όπως RIS3, ΟΧΕ), αξιοποιήθηκαν στον σχεδιασμό της νέας ΠΠ και σε ποιο βαθμό; • Κατά την προηγούμενη ΠΠ, αξιοποιήθηκαν πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα στους τομείς που υπήρχε η δυνατότητα; Τι αναμένεται τώρα; • Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατάλληλος για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΕΠ 2014-2020; Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν ήταν αποδοτικές σε σχέση με το κόστος; Τι εκτιμάται για το νέο Πρόγραμμα με βάση τα ευρήματα της προηγούμενης ΠΠ, ειδικότερα αναφορικά με τις αλλαγές που επιδιώκεται να προκύψουν στο πεδίο σε σχέση με το ύψος των σχεδιασμένων παρεμβάσεων; • Πόσο επαρκής υπήρξε η διαδικασία διαβούλευσης και πόσο βοήθησε στον καθορισμό του μίγματος πολιτικής όπως αποτυπώνεται στο νέο Πρόγραμμα; Σε σχέση με το αποτέλεσμα της αντίστοιχης διαδικασίας στην προηγούμενη ΠΠ, πως αποτιμάται ο βαθμός επιτυχίας της νέας; • Πως εκτιμάται η καταλληλότητα του μίγματος πολιτικής όπως εκφράζεται από τις σχεδιασμένες παρεμβάσεις του εγκεκριμένου Προγράμματος, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των διαφορετικών περιοχών και της Περιφέρειας συνολικά για να βελτιωθεί η χωρική συνοχή; • Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι έχει προσαρμοστεί η Λογική της Παρέμβασης στις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας και αν έχει βελτιωθεί η επιλεκτικότητα στα εργαλεία πολιτικής και στις ομάδες-στόχους σε σχέση με την προηγούμενη ΠΠ; • Υπήρξε η ως τώρα ανταπόκριση των δυνητικών δικαιούχων ικανοποιητική ή μη και γιατί; • Σε ποιο βαθμό τα εγκεκριμένα κριτήρια επιλογής δράσεων – πράξεων κρίνονται ικανοποιητικά ανά είδος παρέμβασης; • Πως αποτιμάται η μέχρι τώρα πρόοδος του Προγράμματος αναφορικά με τις

	<p>εγκρίσεις στρατηγικών, την εξειδίκευση των δράσεων, τις προσκλήσεις και τις εντάξεις έργων σε σχέση με τον προγραμματισμό και τα σχέδια δράσης που έχουν εκπονηθεί; Απαιτούνται ενέργειες στην κατεύθυνση της βελτίωσης και αν ναι ποιες προτάσεις βελτίωσης προτείνονται;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος είναι ο βαθμός υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και του οικονομικού αντικειμένου επί του προϋπολογισμού του Προγράμματος με τα τρέχοντα στοιχεία και τις άμεσες προβλέψεις; • Σε ποιο βαθμό έχουν ενεργοποιηθεί/υλοποιηθεί τα Έργα Στρατηγικής Σημασίας; • Εκτίμηση της επιτευξιμότητας των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης με βάση τα τρέχοντα στοιχεία και τις άμεσες προβλέψεις. • Σε σχέση με τις απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα και με βάση την τρέχουσα εξέλιξη της πορείας του Προγράμματος, εντοπίζονται ενδείξεις ότι απαιτούνται προληπτικές/ διορθωτικές ενέργειες ή/και αναθεώρηση προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα και αν ναι σε ποια έκταση;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Συγκέντρωση, σύνθεση ή/και μετα – ανάλυση πραγματοποιηθεισών, αξιολογήσεων, μελετών και εμπειρογνωμοσυνών της τρέχουσας και της προηγούμενης Π.Π. • Χρήση μεθοδολογικών εργαλείων "Programme Management" (π.χ. σε σχέση με τα Εμπλεκόμενα μέρη και τους δικαιούχους και το βαθμό επιρροής τους) • Συγκέντρωση & Ανάλυση διοικητικών δεδομένων και λοιπών στοιχείων της ΕΥΔ από τον αξιολογητή σε σχέση με την εφαρμογή των διαδικασιών σχεδιασμού και υλοποίησης του Προγράμματος • Ανάλυση στοιχείων υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένων των δεικτών εκροών & αποτελέσματος, όπου εφικτό) από το σύστημα παρακολούθησης • Έρευνα του αξιολογητή • Προτάσεις του αξιολογητή
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία από την ΕΥΔ σε σχέση με τον σχεδιασμό και την διαβούλευση • Στοιχεία από την ΕΥΔ σε σχέση με την εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης και παρακολούθησης πράξεων • Πρωτογενή στοιχεία υλοποίησης (εντάξεις, συμβάσεις, δαπάνες) από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 • Στοιχεία από υπάρχουσες έρευνες, μελέτες, πραγματογνωμοσύνες, αξιολογήσεις επιπτώσεων 2014-2020 συμπεριλαμβανομένων των 3 οριζόντιων αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν υπό την αιγίδα των κεντρικών υπηρεσιών της ΓΓ Επενδύσεων & ΕΣΠΑ για τα ΠΕΠ της ΠΠ 2014-2020 (ΟΧΕ ΠΕΠ, RIS ΠΕΠ, COVID-19 ΕΥΚΕ-ΧΕ) • Στοιχεία που θα προκύψουν από την έρευνα του αξιολογητή • Δείκτες – ορόσημα
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης : Σεπτέμβριος 2024 • Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης : Νοέμβριος 2024 • Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης : Ιανουάριος 2025
Εκτιμώμενος π/υ	20.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	2
Τίτλος αξιολόγησης	Ενδιάμεση Αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Η ΕΥΔ θα διενεργήσει την 1^η αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος με στόχο να αποτιμήσει την μέχρι τώρα αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, και συνοχή του Προγράμματος, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησής του.</p> <p>Θα πραγματοποιηθεί εξέταση της εξέλιξης και των παραμέτρων υλοποίησης του Προγράμματος για να διαπιστωθεί εάν ο τρόπος υλοποίησης και διαχείρισης του Προγράμματος μέχρι σήμερα είναι αποτελεσματικός και αποδοτικός, προκειμένου να υποστηριχθεί η ομαλή κατοπινή πορεία του και αν σε ποιο βαθμό απαιτείται βελτίωση του σχεδιασμού και τις απόδοσης των παρεμβάσεων. Θα επανεξεταστεί η καταλληλότητα και θα εκτιμηθεί η επιτευξιμότητα των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος σε σχέση με τις ανάγκες και τη λογική της παρέμβασης, αν και πρέπει να τονιστεί ότι η μη επίτευξη των οροσήμων που έχουν τεθεί για το 2024 δεν συνδέεται με αναστολή πληρωμών και η επίτευξη του πλαισίου επίδοσης δεν επηρεάζει αποκλειστικά την κατανομή του ποσού ευελιξίας για τα έτη 2026 και 2027.</p>
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά το σύνολο των Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων του Προγράμματος.
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Αποτελεσματικότητα</p> <p>Αποδοτικότητα</p> <p>Συνάφεια</p> <p>Συνοχή</p>
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Αποτελεσματικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των παρεμβάσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλαν στην επιτυχή υλοποίηση; • Εντοπίζονται μέχρι τώρα προβλήματα που περιορίζουν την ενεργό συμμετοχή των μελών της Επ.Πα. & των λοιπών εμπλεκόμενων μερών στην εξειδίκευση & στον μηχανισμό διακυβέρνησης του Προγράμματος; Εάν ναι, διατύπωση προτάσεων ενίσχυσης της συμμετοχής. • Σε ποιο βαθμό τα εγκεκριμένα κριτήρια επιλογής δράσεων – πράξεων κρίνονται ικανοποιητικά ανά είδος παρέμβασης; • Υπήρξε η ως τώρα ανταπόκριση των δυνητικών δικαιούχων ικανοποιητική ή μη και γιατί; Τα ως τώρα επιτεύγματα του Προγράμματος μεταδόθηκαν με αποτελεσματικό τρόπο ή μη και γιατί; • Ποιος είναι ο βαθμός υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και του οικονομικού αντικειμένου επί του προϋπολογισμού του Προγράμματος; <ul style="list-style-type: none"> - Σε ποιο βαθμό έχουν ενεργοποιηθεί/υλοποιηθεί τα Έργα Στρατηγικής Σημασίας; - Σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των παρεμβάσεων όσον αφορά τους δείκτες εκροών; - Ποια είναι και σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί τα αναμενόμενα αποτελέσματα του Προγράμματος σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος; - Σε ποιο βαθμό οι επιτευχθείσες εκροές και αποτελέσματα συνεισφέρουν στην επίτευξη των αντίστοιχων Ειδικών Στόχων του Προγράμματος; • Εντοπίζονται και που σημαντικές αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων σε σχέση με τους αρχικούς ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους; Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο

	<p>δεικτών εκρών & αποτελέσματος;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απαιτείται αναθεώρηση προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα; Αν ναι, σε ποια έκταση και σε ποιους ειδικούς στόχους; <p><u>Αποδοτικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων όσον αφορά τους δείκτες εισρών (προϋπολογισμοί – δαπάνες); • Σχέση υλοποίησης οικονομικού και φυσικού αντικείμενου, όπως το φυσικό αντικείμενο εκφράζεται με τους δείκτες εκρών. • Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκής για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του Προγράμματος; • Οι διαθέσιμοι πόροι είναι επαρκείς για την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκρών και αποτελέσματος με βάση την εμπειρία υλοποίησής τους; • Υφίσταται απόκλιση μέσου μοναδιαίου κόστους υλοποίησης ανά δείκτη εκρών σε σχέση με το αντίστοιχο προγραμματικό; <p><u>Συνάφεια</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιο βαθμό οι μέχρι τώρα παρεμβάσεις του Προγράμματος συνάδουν με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί και ικανοποιούν τις ανάγκες των δικαιούχων που έχουν επιλεγεί και αντιμετωπίζουν τις σημαντικότερες ανάγκες και προβλήματα των ωφελούμενων και της τοπικής κοινωνίας ευρύτερα; • Εντοπίζονται εκ των υστέρων μεταβολές στο οικονομικό & κοινωνικό περιβάλλον της Περιφέρειας που αποτελούσε το πλαίσιο σχεδιασμού του Προγράμματος; • Συνεισφέρουν οι παρεμβάσεις στη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος; • Εξακολουθούν οι δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων και οι στόχοι τους να είναι κατάλληλοι για την υλοποίηση και παρακολούθηση της προόδου του Προγράμματος και την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων; • Υπήρξαν αποκλίσεις από τον αρχικό σχεδιασμό των δράσεων και αν ναι που οφείλονται αυτές; • Απαιτείται αναθεώρηση ώστε να βελτιωθεί η συνάφεια των στόχων των παρεμβάσεων και με τα προβλήματα και τις ανάγκες που έχουν καταγραφεί στο τοπικό πεδίο; <p><u>Συνοχή</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιους στόχους των ισχυουσών τομεακών και Εθνικών Στρατηγικών υπηρετούν οι παρεμβάσεις; • Ποιους στόχους των Περιφερειακών Στρατηγικών υπηρετούν οι παρεμβάσεις; • Εντοπίζονται, στο μεταξύ, αλλαγές στις σχετικές εθνικές & κοινοτικές πολιτικές τέτοιες που να επηρεάζουν σημαντικά το Πρόγραμμα; • Ποιος ο βαθμός συνοχής της λογικής των παρεμβάσεων (πόσο καλά ή όχι διαφορετικές δράσεις λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη των ειδικών στόχων του Προγράμματος); Συμβάλλουν οι ειδικοί στόχοι των παρεμβάσεων στις Προτεραιότητες του Προγράμματος και στους ΣΠ; Η στόχευση του Προγράμματος & ο σχεδιασμός των δράσεων, υποστηρίζουν την ανάπτυξη ενός πλαισίου ολοκληρωμένης παρέμβασης προκειμένου να ενισχύονται εσωτερικές συνέργειες στην κατεύθυνση της συνεκτικότητας της λογικής της παρέμβασης; • Αξιοποιήθηκαν/αξιοποιούνται πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα στους τομείς που υπήρχε η δυνατότητα; • Διαπιστώνεται κίνδυνος σύγκρουσης ή επικάλυψης με άλλες δημόσιες πολιτικές που εφαρμόζονται σε παράλληλο χρόνο;
--	---

Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση μεθοδολογικών εργαλείων "Programme Management" (π.χ. σε σχέση με τα Εμπλεκόμενα μέρη και τους δικαιούχους και το βαθμό επιρροής τους) Συγκέντρωση & Ανάλυση διοικητικών δεδομένων και λοιπόν στοιχείων της ΕΥΔ από τον αξιολογητή σε σχέση με την εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης και παρακολούθησης πράξεων Ανάλυση στοιχείων υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένων των δεικτών εκροών & αποτελέσματος) από το σύστημα παρακολούθησης Έρευνα του αξιολογητή (μέθοδοι ενδεδειγμένες από την σχετική βιβλιογραφία & τη διεθνή πρακτική, όπως δευτερογενή έρευνα & ανάλυση, ποιοτικές έρευνες πεδίου- ερωτηματολόγια/συνεντεύξεις, στατιστικές αναλύσεις, κ.ο.κ.) Προτάσεις του αξιολογητή
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> Στοιχεία από την ΕΥΔ σε σχέση με την εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης και παρακολούθησης πράξεων Πρωτογενή στοιχεία υλοποίησης (εντάξεις, συμβάσεις, δαπάνες) από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 Δείκτες εκροών & αποτελέσματος Προγράμματος/ στοιχεία πλαισίου επίδοσης Πρακτικά ετήσιων συνεδριάσεων επανεξέτασης επιδόσεων Προγράμματος Στοιχεία από υπάρχουσες έρευνες, μελέτες, πραγματογνωμοσύνες, την αποτίμηση της υλοποίησης που προηγήθηκε, κλπ. Στοιχεία που θα προκύψουν από την έρευνα του αξιολογητή
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης : Μάρτιος 2025 Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης : Ιούνιος 2025 Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης : Δεκέμβριος 2025
Εκτιμώμενος π/υ	30.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	3
Τίτλος αξιολόγησης	1^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας αναφορικά με τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας με κύριο στόχο την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας.
Περιεχόμενο	Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας. Η αξιολόγηση των μέτρων γίνεται με βάση τους επικοινωνιακούς στόχους που θέτει η Στρατηγική Επικοινωνίας του Προγράμματος πραγματοποιώντας ανασκόπηση των δράσεων δημοσιότητας που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα κύρια αποτελέσματα ερευνών που έχουν διεξαχθεί, καθώς και την αξιολόγηση επικοινωνιακών δράσεων που είχαν υλοποιηθεί κατά την τελευταία ΠΠ.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα

Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα θέματα προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρισιμότητα ΕΣΠΑ, πολιτικής των Ταμείων, του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο 2021-2027, πράξεων, ρόλου Ταμείων και Ένωσης • Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων, πράξεων του Προγράμματος • Πηγές πληροφόρησης πράξεων και προγραμμάτων του Προγράμματος • Επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με τις πράξεις και τις διαδικασίες χρηματοδότησης • Προσωπική συμμετοχή ή ενδιαφέρον κοινού/ομάδων-στόχων • Αντιλαμβανόμενο όφελος από την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Αποτίμηση ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας • Έρευνες δυνητικών δικαιούχων, ήδη δικαιούχων πράξεων και κοινού (ποιοτικές και ποσοτικές)
Δεδομένα	<p>Δείκτες Υλοποίησης (πχ. αριθμός δράσεων, εργαλείων, αριθμός συμμετεχόντων σε ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις, επισκεψιμότητα ιστοσελίδας, κ.α.)</p> <p>Δείκτες Αποτελέσματος (πχ. μετρήσιμες αλλαγές βαθμού αναγνωρισιμότητας, GRP's, δελτία τύπου, downloads προγράμματος και εντύπων, κ.α.)</p>
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<p>Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Σεπτέμβριος 2025</p> <p>Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: Δεκέμβριος 2025</p> <p>Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Μάρτιος 2026</p>
Εκτιμώμενος π/υ	20.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	4
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Δεδομένου ότι στην τρέχουσα ΠΠ ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέρος του Προγράμματος συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής βαρύτητας του αφορά τις χωρικές στρατηγικές (μέσω των εργαλείων ΟΧΕ μικρών νησιών, ΟΧΕ ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ) στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5, αλλά και συμπληρωματικά άλλων προτεραιοτήτων που συμβάλλουν στην ενίσχυση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των παρεμβάσεων, η επιτυχής ή μη εφαρμογή και υλοποίηση των στρατηγικών έχει ιδιαίτερο αντίκτυπο στην συνολική επιτυχία του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο».</p> <p>Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται σε χρονική στιγμή της υλοποίησης του Προγράμματος κατά την οποία ένα μεν μεγάλο μέρος των παρεμβάσεων των στρατηγικών αναμένεται να έχει ενεργοποιηθεί και να υλοποιείται, αλλά παράλληλα, εφόσον καταδειχτεί από τα πορίσματα της αξιολόγησης, θα υπάρχει χρόνος για προληπτικές και διορθωτικές ενέργειες στην κατεύθυνση της βελτίωσης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των στρατηγικών.</p> <p>Με βάση την εμπειρία από την υλοποίηση των ΟΧΕ και ΒΑΑ της ΠΠ 2014-2020 και τα πορίσματα της αξιολόγησης "Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών</p>

	<p>Εργαλείων στην Ελλάδα στην ΠΠ 2014-2020”, αλλά και του γεγονότος ότι για πρώτη φορά υλοποιούνται ΤΑΠΤοΚ μέσω του προγράμματος της Περιφέρειας, στόχος της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί η επάρκεια του σχεδιασμού συμπεριλαμβανομένης της διαβούλευσης, η αποτελεσματικότητα-καταλληλότητα και αποδοτικότητα της οργάνωσης της διακυβέρνησης του οικοσυστήματος της χωρικής στρατηγικής και ο ως τώρα βαθμός επίτευξης των στόχων της ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής του Προγράμματος μέσω του πλαισίου ανάπτυξης των παρεμβάσεων ΤΑΠΤοΚ, ΟΧΕ ΒΑΑ και ΟΧΕ μικρών νησιών. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιολογηθούν ενδεικτικά οι διαδικασίες προετοιμασίας και σχεδιασμού, οι τρόποι και οι προϋποθέσεις επιλογής των περιοχών εφαρμογής και υλοποίησης των παρεμβάσεων, η ως τώρα απόδοση των Χωρικών Αρχών που επιλέχτηκαν, καθώς και η συνοχή και η προστιθέμενη αξία (στο βαθμό που μπορεί να αποτιμηθεί την συγκεκριμένη χρονική στιγμή) των παρεμβάσεων που υλοποιούνται ή/και υλοποιήθηκαν βάσει της στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης σε σχέση με μεμονωμένες αντίστοιχες παρεμβάσεις. Παράλληλα, θα αξιολογηθεί η συνάφεια των στρατηγικών τόσο με της στόχους του Προγράμματος, αλλά και πως ανταποκρίνονται στις τρέχουσες ανάγκες στο πεδίο.</p>
<p>Περιεχόμενο</p>	<p>Τα περιεχόμενα των υπό αξιολόγηση στοιχείων αφορούν την Προτεραιότητα 5 “Ενίσχυση της Χωρικής Συνοχής των νησιών της Περιφέρειας μέσω ολοκληρωμένων & βιώσιμων στρατηγικών και με την συμμετοχή των πολιτών” (ΕΤΠΑ) και τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους της, καθώς και συγκεκριμένων καθορισμένων στο Πρόγραμμα ειδικών στόχων των Προτεραιοτήτων 1 (ΕΤΠΑ) & 4B (ΕΚΤ+) που επικουρούν τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων.</p> <p>Αναλυτικότερα:</p> <p>Α. Αξιολόγηση των χωρικών εργαλείων ως προς τη φάση σχεδιασμού των στρατηγικών με εξέταση των παρακάτω παραμέτρων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εδαφικές περιοχές εφαρμογής χωρικών εργαλείων σε σχέση με τις εξειδικεύσεις του Χωροταξικού Σχεδιασμού. • Χρηματοδότηση και καταλληλότητα Ειδικών Στόχων & Πεδίων Παρέμβασης σε σχέση με τα χωροταξικά χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τη δυναμική των περιοχών εφαρμογής. • Επάρκεια της κλίμακας παρέμβασης. • Χρονοδιάγραμμα σχεδιασμού εφαρμογής και ταχύτητα ενεργοποίησης. <p>Β. Αποτελεσματικότητα του συστήματος διακυβέρνησης όπως διαμορφώθηκε στο πλαίσιο των εγκεκριμένων στρατηγικών (Αποτίμηση επιχειρησιακής ενεργοποίησης – Διάσταση διακυβέρνησης).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εύρος συμμετοχής εμπλεκόμενων στη διαβούλευση κατά τη φάση του σχεδιασμού και της εφαρμογής • Τρόπος και διαδικασίες διακυβέρνησης <p>Γ. Αποτίμηση της μέχρι τώρα πορείας υλοποίησης των στρατηγικών που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων, και της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών υλοποίησης ως προς την εξέλιξη των επιμέρους έργων και παρεμβάσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προκηρύξεις, υποβολές, αξιολογήσεις, εγκρίσεις έργων και παρεμβάσεων στο πλαίσιο της κάθε στρατηγικής.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοποίηση των συμπεριλαμβανομένων έργων της κάθε στρατηγικής (νομικές δεσμεύσεις, απορροφήσεις έργων – δράσεων – υποδράσεων). <p>Δ. Αξιολογική αποτίμηση (Διάσταση υιοθέτησης ολοκληρωμένων τοποκεντρικών στρατηγικών)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διευκόλυνση των συνεργειών με άλλες παρεμβάσεις, εργαλεία πολιτικής και στρατηγικές. Π.χ. μέσω της εξέτασης της συνάφειας με περιφερειακή στρατηγική RIS3, το ΠΕΣΔΑ κλπ. και εξέταση της συνοχής των στρατηγικών με άλλες οριζόντιες παρεμβάσεις του Προγράμματος, αλλά και άλλων προγραμμάτων (π.χ. Leader ΚΑΠ, ΥΜΕΠΕΡΑΑ, δράσεις ΚΕ, κλπ.). • Διαμόρφωση νέων διοικητικών ικανοτήτων (δεξιότητες, εμπιστοσύνη και ικανότητες των συμμετεχόντων φορέων, οργανωτικές αλλαγές δομών, συστημάτων, εργαλείων) • Ενίσχυση του κοινωνικού κεφαλαίου (δίκτυα, κανόνες, σχέσεις και αξίες που διαμορφώνουν την ποσότητα και τη συνεργατική ποιότητα των αλληλεπιδράσεων στις περιοχές εφαρμογής).
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Αποτελεσματικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος ο βαθμός εφαρμογής των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος/ υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και του οικονομικού αντικειμένου (συμβάσεις & δαπάνες) επί του προϋπολογισμού του σε σχέση και με τον αντίστοιχο βαθμό στο πλαίσιο της 1ης Αξιολόγησης της Εφαρμογής του Προγράμματος και της αναθεώρησης που τυχόν απαιτήθηκε; • Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι της χωρικής στρατηγικής όπως περιγράφονται στο Πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής στον στόχο της κλιματικής αλλαγής; • Πως αξιολογείται η αποτελεσματικότητα της οργάνωσης της διακυβέρνησης του οικοσυστήματος της χωρικής στρατηγικής; • Απαιτούνται διορθωτικές ενέργειες για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αν ναι ποιες; <p><u>Αποδοτικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Πώς αξιολογούνται οι διαδικασίες εφαρμογής των στρατηγικών, από την επιλογή των περιοχών μέχρι και την υλοποίηση των δράσεων; • Σχέση υλοποίησης οικονομικού και φυσικού αντικειμένου, όπως το φυσικό αντικείμενο εκφράζεται με τους δείκτες εκρών. • Ποιος ο βαθμός της ως τώρα συνεισφοράς των φορέων που εμπλέκονται στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή της στρατηγικής και πως αποτιμάται ο απαιτούμενος συντονισμός; • Εάν ο χρονοπρογραμματισμός και το περιεχόμενο των παρεμβάσεων έλαβε επαρκώς υπόψη τις τεχνικές και διαχειριστικές δυνατότητες των χωρικών αρχών και, στην περίπτωση που αυτές δεν ήταν επαρκείς, εάν προβλέφθηκαν δράσεις εκπαίδευσης / μεταφοράς & ενίσχυσης της

τεχνογνωσίας.

Συνάφεια

- Σε ποια βαθμό κατά την διαδικασία προσδιορισμού της Στρατηγικής ελήφθησαν υπόψη τις εισηγήσεις και απόψεις τοπικών φορέων και του πληθυσμού, όπως αυτές προέκυψαν από τις ενέργειες διαβούλευσης, αλλά και τις βασικές αναπτυξιακές και στρατηγικές κατευθύνσεις σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο;
- Ανταποκρίνεται η στρατηγική στα χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής και ενισχύει την δυναμική της; - σε ποιο βαθμό οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες, όπως αυτές προσδιορίστηκαν κατά τον σχεδιασμό;
- Ποια η συνάφεια του χωροταξικού σχεδιασμού με τις εγκεκριμένες στρατηγικές;
- Συνεισφέρουν οι παρεμβάσεις στη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος;
- Απαιτούνται προσαρμογές ώστε να βελτιωθεί η συνάφεια των στόχων των παρεμβάσεων και με τα προβλήματα και τις ανάγκες που έχουν καταγραφεί στο τοπικό πεδίο;

Συνοχή

- Ποιους στόχους των ισχυουσών τομεακών και Εθνικών Στρατηγικών υπηρετούν οι χωρικές στρατηγικές; - Ποια είναι η χωρική-πληθυσμιακή κάλυψη των στρατηγικών, σε σχέση με τον Εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό;
- Ποιους στόχους των Περιφερειακών Στρατηγικών υπηρετούν οι χωρικές παρεμβάσεις; - Ποια είναι η χωρική-πληθυσμιακή κάλυψη των στρατηγικών, σε σχέση με τον Περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό;
- Ποιος ο βαθμός συνοχής της λογικής των παρεμβάσεων (πόσο καλά ή όχι διαφορετικές δράσεις λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη των ειδικών στόχων της Στρατηγικής); Πόσο συμβάλλουν οι ειδικοί στόχοι των παρεμβάσεων της στρατηγικής στις Προτεραιότητες του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» και στους ΣΠ;
- Σε ποιο βαθμό οι προσεγγίσεις και οι δραστηριότητες στο πλαίσιο των στρατηγικών είναι διαφοροποιημένες από προσεγγίσεις και δραστηριότητες στο πλαίσιο άλλων παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και έχουν δρομολογηθεί στην περιοχή;
- Ποιος είναι ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων των στρατηγικών με παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται ή/και χρηματοδοτήθηκαν από άλλα προγράμματα; Εάν υπάρχει επαρκής συντονισμός με σχετικές παρεμβάσεις άλλων Προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων ώστε να επιτυγχάνονται συνέργειες και πολλαπλασιασμός των θετικών επιπτώσεων.
- Εκτίμηση για την διασφάλιση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των παρεμβάσεων με τα ως τώρα στοιχεία/δεδομένα.

Προστιθέμενη Αξία

- Ποια είναι η προστιθέμενη αξία που προκύπτει από την φάση της διαβούλευσης και του σχεδιασμού ως την υλοποίηση των παρεμβάσεων των στρατηγικών (στο βαθμό που μπορεί να προσδιοριστεί σε αυτή την χρονική στιγμή της υλοποίησής του) σε σύγκριση με το τι εύλογα θα μπορούσε να επιτευχθεί (με όρους αποτελεσματικότητας & αποδοτικότητας) από άλλες εθνικές και περιφερειακές δράσεις στο πεδίο;

Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση στοιχείων υλοποίησης από το σύστημα παρακολούθησης • Έρευνα του αξιολογητή (ενδεικτικά: ανασκοπήσεις βιβλιογραφίας, ανάλυση διοικητικών δεδομένων, μελέτες περιπτώσεων, έρευνα πεδίου/ερωτηματολόγια) • Έγγραφα τεκμηρίωσης • Προτάσεις του αξιολογητή
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> • Χωροταξικά Πλαίσια • Πορίσματα αξιολόγησης ΟΧΕ Π.Π. '14-'20 • Πραγματοποιηθείσες έρευνες, μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, καταγραφές στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής του Προγράμματος και του συστήματος διακυβέρνησής του • Στοιχεία από το Δίκτυο για την Ολοκληρωμένη Εδαφική και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη 2021-2027 • Στοιχεία από το αρχείο και τις εκθέσεις του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου • Προσκλήσεις υποβολής στρατηγικών (περιοχές εφαρμογής, λογική της παρέμβασης της κάθε στρατηγικής, χρηματοδοτικό σχήμα, χρονοπρογραμματισμός, κλπ.) • Εγκεκριμένες στρατηγικές, στόχοι στρατηγικών (περιοχές εφαρμογής, χωρικές αρχές, χρηματοδοτικό σχήμα, κεντρικές κατευθύνσεις και ειδικοί στόχοι στρατηγικών και αντιστοιχία τους με Προτεραιότητες & ειδικούς στόχους του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο») • Πρωτογενή στοιχεία υλοποίησης: Προσκλήσεις, Εγκεκριμένα έργα στρατηγικών, Δείκτες εκροών και αποτελέσματος, πορεία υλοποίησης (νομικές δεσμεύσεις & πληρωμές) από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης του Προγράμματος
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Νοέμβριος 2025 • Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: Φεβρουάριος 2026 • Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Ιούνιος 2026
Εκτιμώμενος π/υ	40.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	5
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση δράσεων στον τομέα του περιβάλλοντος με ιδιαίτερη εστίαση σε αυτές που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της αξιολόγησης είναι η εξέταση της υλοποίησης των δράσεων της Προτεραιότητας 2 του Προγράμματος που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, με κύριο σκοπό να εκτιμηθεί από την μέχρι τώρα πορεία υλοποίησής τους, η συνεισφορά τους στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και αν απαιτούνται προσαρμογές ή άλλες προληπτικές ή/και διορθωτικές ενέργειες.
Περιεχόμενο	<p>Τα περιεχόμενα των υπό αξιολόγηση στοιχείων αφορούν την Προτεραιότητα 2 του Προγράμματος "Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας- Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή-Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων (ΕΤΠΑ)" και τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους της.</p> <p>Συγκεκριμένα:</p> <p>RSO 2.1/ Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου</p> <p>RSO 2.4/ Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα</p> <p>RSO 2.5/ Προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού.</p> <p>Οι παρεμβάσεις της Προτεραιότητας 5 "Ενίσχυση της Χωρικής Συνοχής των νησιών της Περιφέρειας μέσω ολοκληρωμένων & βιώσιμων στρατηγικών και με την συμμετοχή των πολιτών" που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, εξετάζονται στην αξιολόγηση υπ' αριθμ. 3. Τα πορίσματά της από κοινού με αυτά της παρούσας, θα τροφοδοτήσουν τα δεδομένα της 2^{ης} Αξιολόγησης εφαρμογής του Προγράμματος και της τελικής ανακεφαλαιωτικής αξιολόγησης των επιπτώσεών του. Στις αξιολογήσεις αυτές θα εξεταστούν και πτυχές που αφορούν στην Προτεραιότητα 3 "Ενίσχυση της προσβασιμότητας των νησιών της Περιφέρειας" προκειμένου να πραγματοποιηθεί η συνολική αποτίμηση της συμβολής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Αποτελεσματικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος είναι ο βαθμός ενεργοποίησης του Προγράμματος αναφορικά με την Προτεραιότητα 2 (εξειδίκευση σε συγκεκριμένες δράσεις και στη συνέχεια με αντίστοιχες προσκλήσεις προς δυνητικούς δικαιούχους πράξεων); • Ποιος είναι ο βαθμός εφαρμογής του Προγράμματος αναφορικά με την Προτεραιότητα 2/ υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και του οικονομικού αντικειμένου (συμβάσεις & δαπάνες) επί του προϋπολογισμού του; • Αν υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις, ως προς την ενεργοποίηση και υλοποίηση μεταξύ των Δράσεων και αν υπάρχουν Δράσεις που είναι εντελώς ανενεργές. • Ποιοι είναι οι παράγοντες που αναμένεται να συμβάλλουν θετικά ή

	<p>αρνητικά στην επίτευξη των στόχων των δεικτών Εκρών και Αποτελεσμάτων;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποια είναι τα επιθυμητά και μη επιθυμητά αποτελέσματα στο φυσικό περιβάλλον του Βορείου Αιγαίου από τις παρεμβάσεις που υλοποιούνται (ανάλογα με τον μέχρι τώρα βαθμό υλοποίησης των παρεμβάσεων); • Απαιτούνται προληπτικές ή/και διορθωτικές ενέργειες προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα_αποτελέσματα και αν ναι ποιες; <p><u>Αποδοτικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχέση υλοποίησης οικονομικού και φυσικού αντικείμενου, όπως το φυσικό αντικείμενο εκφράζεται με τους δείκτες εκρών. • Οι διαθέσιμοι πόροι αποδεικνύονται επαρκείς για την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκρών και αποτελέσματος; • Πως επιτυγχάνεται η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου; <p><u>Συνάφεια</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιο βαθμό οι μέχρι τώρα οι σχετικές παρεμβάσεις συνάδουν με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί και ικανοποιούν τις ανάγκες των δικαιούχων που έχουν επιλεγεί και αντιμετωπίζουν τις σημαντικότερες ανάγκες και προβλήματα των ωφελούμενων και της τοπικής κοινωνίας ευρύτερα, ιδιαίτερα σε σχέση με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής; • Συνάφεια με τους στόχους για την κλιματική αλλαγή που έχουν τεθεί σε εθνικό επίπεδο. • Πως επιτυγχάνεται η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου; • Πως αποτιμάται η προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής; • Πως επιτυγχάνεται η ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών; • Απαιτούνται ενέργειες ώστε να βελτιωθεί η συνάφεια των στόχων των παρεμβάσεων και με τα προβλήματα και τις ανάγκες που έχουν και τις ανάγκες που έχουν καταγραφεί στο τοπικό πεδίο, αλλά και γενικότερα από στοιχεία που έχουν προκύψει (π.χ. Δασικό Κτηματολόγιο, Απογραφή πληθυσμού του 2021, Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας, Ζώνες Σεισμικής Επικινδυνότητας, κλπ.); <p><u>Συνοχή</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος είναι ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων με παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται ή/και χρηματοδοτήθηκαν από άλλα προγράμματα; Εάν υπάρχει επαρκής συντονισμός με σχετικές παρεμβάσεις άλλων Προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων ώστε να επιτυγχάνονται συνέργειες και πολλαπλασιασμός των θετικών επιπτώσεων. • Ποιους στόχους των ισχυουσών Ευρωπαϊκών, τομεακών και Εθνικών Στρατηγικών υπηρετούν οι παρεμβάσεις; “Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία”, συμβολή στους στόχους που έχουν τεθεί για την κλιματική αλλαγή σε εθνικό επίπεδο, Τομεακό «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» & RRF • Ποιους στόχους των Περιφερειακών Στρατηγικών υπηρετούν οι παρεμβάσεις; Συμβολή στους στόχους του ΠΕΣΠΚΑ
--	---

Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση στοιχείων υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένων των δεικτών εκροών & αποτελέσματος) από το σύστημα παρακολούθησης • Ανάλυση αποτελεσμάτων υλοποίησης των σχετικών δράσεων του Προγράμματος • Προτάσεις του αξιολογητή
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενή στοιχεία υλοποίησης (εντάξεις, συμβάσεις, δαπάνες) από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 • Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων των σχετικών δράσεων του Προγράμματος • Στοιχεία τομεακών & εθνικών πολιτικών
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης : Μάρτιος 2026 • Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης : Μάιος 2026 • Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης : Σεπτέμβριος 2026
Εκτιμώμενος π/υ	30.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	6
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Η αξιολόγηση αυτή αποτελεί την 2^η Αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος, οποία εξετάζει τον τρόπο υλοποίησης και διαχείρισής του, προκειμένου να υποστηριχθεί η ομαλή ολοκλήρωσή του. Θα εξεταστούν οι παράγοντες στους οποίους οφείλεται η καλή ή μη πορεία προς την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος, θα αναδειχθούν τα στοιχεία που λειτουργούν σωστά και αυτά που χρήζουν βελτιώσεων, με στόχο να βελτιωθούν οι δράσεις που υλοποιούνται, να σχεδιαστούν σωστά οι μελλοντικές δράσεις, καλύπτοντας τυχόν νέες ανάγκες που προέκυψαν.</p> <p>Αναλυτικότερα, το αντικείμενο της παρούσας αξιολόγησης είναι η εξέταση της εξέλιξης και των παραμέτρων υλοποίησης του Προγράμματος, προκειμένου να εκτιμηθεί η επιτευξιμότητα των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος. Με βάση αυτή την εκτίμηση, θα αξιολογηθεί η δυνατότητα / προοπτικές έγκαιρης επίτευξης των τιμών στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προγράμματος, προσδιορίζοντας και εξετάζοντας τους παράγοντες στους οποίους οφείλεται η ικανοποιητική ή μη ικανοποιητική εξέλιξη υλοποίησης του Προγράμματος προς την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στους δείκτες εκροών και αποτελέσματος.</p> <p>Παράλληλα, στο πλαίσιο της παρούσας αξιολόγησης, θα εκτιμηθεί η επάρκεια των πόρων ανά προτεραιότητα προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των αντίστοιχων δεικτών εκροών και αποτελέσματος, σε σχέση με το διαμορφούμενο μέσο μοναδιαίο κόστος των παρεμβάσεων / πράξεων που υλοποιούνται.</p>
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση καλύπτει το σύνολο των Προτεραιοτήτων και των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα, Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Αποτελεσματικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος είναι ο βαθμός ενεργοποίησης του Προγράμματος (εξειδίκευση του Προγράμματος σε συγκεκριμένες δράσεις και στη συνέχεια με αντίστοιχες προσκλήσεις προς δυνητικούς δικαιούχους πράξεων); • Ποιος είναι ο βαθμός εφαρμογής του Προγράμματος/ υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου και του οικονομικού αντικείμενου (συμβάσεις & δαπάνες) επί του προϋπολογισμού του σε σχέση και με τον αντίστοιχο βαθμό στο πλαίσιο της 1ης Αξιολόγησης της Εφαρμογής του Προγράμματος και της αναθεώρησης που τυχόν απαιτήθηκε; • Αν υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις, ως προς την ενεργοποίηση και υλοποίηση μεταξύ των Προτεραιοτήτων ή/και Δράσεων του Προγράμματος και αν υπάρχουν Δράσεις που είναι εντελώς ανενεργές. • Ποια η πρόοδος υλοποίησης των δράσεων κρίσιμης σημασίας (χωρικές στρατηγικές, κλιματική αλλαγή, RIS3). • Ποια είναι η εκτίμηση για την επιτευξιμότητα των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης και ποιοι είναι οι παράγοντες που αναμένεται να συμβάλλουν θετικά ή αρνητικά στην επίτευξη των στόχων των δεικτών Εκροών και Αποτελεσμάτων; • Απαιτείται αναθεώρηση προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα;

	<p><u>Αποδοτικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχέση υλοποίησης οικονομικού και φυσικού αντικειμένου, όπως το φυσικό αντικείμενο εκφράζεται με τους δείκτες εκροών. • Οι διαθέσιμοι πόροι αποδεικνύονται επαρκείς για την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροών και αποτελέσματος; • Υφίσταται απόκλιση μέσου μοναδιαίου κόστους υλοποίησης ανά δείκτη εκροών σε σχέση με το αντίστοιχο προγραμματικό και γενικότερα εντοπίζονται προβλήματα αποδοτικότητας, υπερβάσεων του προϋπολογισμού και του μοναδιαίου κόστους με αποτέλεσμα πιθανή διαφοροποίησή του; • Εάν ο χρονοπρογραμματισμός και το περιεχόμενο των παρεμβάσεων έλαβε επαρκώς υπόψη τις τεχνικές και διαχειριστικές δυνατότητες των φορέων υλοποίησης και, στην περίπτωση που αυτές δεν ήταν επαρκείς, εάν προβλέφθηκαν δράσεις εκπαίδευσης / μεταφοράς & ενίσχυσης της τεχνογνωσίας. <p><u>Συνάφεια</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιο βαθμό οι μέχρι τώρα παρεμβάσεις του Προγράμματος συνάδουν με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί και ικανοποιούν τις ανάγκες των δικαιούχων που έχουν επιλεγεί και αντιμετωπίζουν τις σημαντικότερες ανάγκες και προβλήματα των ωφελούμενων και της τοπικής κοινωνίας ευρύτερα; • Συνεισφέρουν οι παρεμβάσεις στη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος; • Εξακολουθούν οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων και οι στόχοι τους να είναι κατάλληλοι για την υλοποίηση και παρακολούθηση της προόδου του Προγράμματος και την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων; - υπάρχει ανάγκη επικαιροποίησης των τιμών στόχου ορισμένων δεικτών αποτελέσματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία/δεδομένα; • Απαιτείται αναθεώρηση ώστε να βελτιωθεί η συνάφεια των στόχων των παρεμβάσεων και με τα προβλήματα και τις ανάγκες που έχουν καταγραφεί στο τοπικό πεδίο; <p><u>Συνοχή</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιους στόχους των ισχυουσών τομεακών και Εθνικών Στρατηγικών υπηρετούν οι παρεμβάσεις; • Ποιος ο βαθμός συνοχής της λογικής των παρεμβάσεων (πόσο καλά ή όχι διαφορετικές δράσεις λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη των ειδικών στόχων του Προγράμματος); Συμβάλλουν οι ειδικοί στόχοι των παρεμβάσεων στις Προτεραιότητες του Προγράμματος και στους ΣΠ; • Ποιος είναι ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων με παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται ή/και χρηματοδοτήθηκαν από άλλα προγράμματα; Εάν υπάρχει επαρκής συντονισμός με σχετικές παρεμβάσεις άλλων Προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων ώστε να επιτυγχάνονται συνέργειες και πολλαπλασιασμός των θετικών επιπτώσεων.
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση στοιχείων υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένων των δεικτών εκροών & αποτελέσματος) από το σύστημα παρακολούθησης • Ανάλυση αποτελεσμάτων υλοποίησης δράσεων του Προγράμματος • Προτάσεις του αξιολογητή
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενή στοιχεία υλοποίησης (εντάξεις, συμβάσεις, δαπάνες) από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 • Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων του Προγράμματος • Στοιχεία πλαισίου επίδοσης

	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία τομεακών & εθνικών πολιτικών • Πρακτικά ετήσιων συνεδριάσεων επανεξέτασης επιδόσεων Προγράμματος • Προηγούμενες Αξιολογήσεις του Προγράμματος- κυρίως της 1^{ης} αξιολόγησης εφαρμογής & αυτής των χωρικών στρατηγικών
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Απρίλιος 2026 • Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: Ιούλιος 2026 • Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Δεκέμβριος 2026
Εκτιμώμενος π/υ	40.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	7
Τίτλος αξιολόγησης	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης αποτελεί η εκπόνηση μιας αξιολογικής έρευνας που με ολοκληρωμένο τρόπο θα αποτιμήσει την εφαρμογή των δράσεων που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων Κοινωνικής Οικονομίας & Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.</p> <p>Η ανωτέρω αξιολόγηση θα έχει επίσης ως αντικείμενο την αποτίμηση των σχετικών παρεμβάσεων, υπό το πρίσμα της συμβολής τους στο Επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Καινοτομία.</p>
Περιεχόμενο	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που ενισχύουν την ανάπτυξη, υποστήριξη του πεδίου και την προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καλύπτοντας βασικές ανάγκες του οικοσυστήματος.</p> <p>Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά ενδεικτικά τις ακόλουθες δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δράσεις στήριξης υφιστάμενων ή νέων κοινωνικών επιχειρήσεων ΚΑΛΟ (επιχορήγηση για δημιουργία θέσεων εργασίας, για ίδρυση νέων επιχειρήσεων, δικτύωση, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, υποστήριξη λειτουργίας θερμοκοιτίδων, κλπ.)
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Συνάφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Προστιθέμενη αξία</p>
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων ανάπτυξης, υποστήριξης και προώθησης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των επιχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. και διαχρονικών αναγκών για την ανάπτυξη του πεδίου σε περιφερειακό επίπεδο; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι περιφερειακές δράσεις κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης (όπου υλοποιήθηκαν); ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Επικαιροποιημένου Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Καινοτομία; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός και υποστήριξε την ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος ευνοϊκού για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες του πεδίου; <p>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; ▪ σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων; ▪ ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικείμενου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησης τους; ▪ ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν; <p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο; ▪ ποιος ο βαθμός κάλυψης των διαχρονικών αναγκών του πεδίου; ▪ ποια η αξία της εταιρικής σχέσης και της συνεργασίας στην επίλυση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων με καινοτόμα προσέγγιση; ▪ ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση ▪ Στατιστική ανάλυση ▪ Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος ▪ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ ▪ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ▪ Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας ▪ Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ▪ ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	<p>Οριζόντια Αξιολόγηση η οποία θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ</p> <p>Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία.</p>
Διάρκεια	<p>6 μήνες</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 3^{ος} του 2026 ▪ Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 9^{ος} του 2026 ▪ Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2^{ος} του 2027.
Εκτιμώμενος π/υ	

α/α	8
------------	----------

Τίτλος αξιολόγησης	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης αποτελεί η εκπόνηση μιας αξιολογικής έρευνας που θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενεργητικών παρεμβάσεων του Περιφερειακού Προγράμματος που σχετίζονται με την προώθηση της αναδοχής και της αποϊδρυματοποίησης.
Περιεχόμενο	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται την προώθηση της αναδοχής και της αποϊδρυματοποίησης..</p> <p>Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά <u>ενδεικτικά</u> τις ακόλουθες δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων μετασχηματισμού, υποστηρίζοντας την επανένωση των παιδιών με την οικογένειά τους ή τη μετάβαση σε άλλες μορφές φροντίδας (Αναδοχή, ΣΗΔ εφήβων) ▪ Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης ▪ Υλοποίηση σχεδίων του μετασχηματισμού των υπηρεσιών για την αποϊδρυματοποίηση παιδιών (Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας) ▪ Ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής, για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης παιδιών που χρειάζονται εναλλακτική φροντίδα, και την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης.
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <p>Συνοχή</p> <p>Αποτελεσματικότητα</p> <p>Αποδοτικότητα</p> <p>Προστιθέμενη αξία</p>
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των παιδιών; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι πιλοτικού χαρακτήρα δράσεις; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Πιλοτικού Προγράμματος <i>Εγγύηση για το Παιδί</i>; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες των παιδιών και των κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας; <p>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; ▪ σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων; ▪ ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικείμενου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά; ▪ εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησης τους; ▪ ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν;

	<p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την αποϊδρυματοποίηση των παιδιών; ▪ ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; ▪ Πως προβλέπεται να συνεχίσουν οι δράσεις μετά την πιλοτική εφαρμογή;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση ▪ Στατιστική ανάλυση ▪ Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος ▪ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ ▪ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ▪ Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας ▪ Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ▪ ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	<p>Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία.</p> <p>Οι προδιαγραφές θα είναι κοινές για όλες τις Περιφέρειες και θα εκπονηθούν από την ΕΥΣΕΚΤ</p>
Διάρκεια	<p>9 μήνες</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 3^{ος} του 2027 ▪ Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 9^{ος} του 2027 ▪ Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2^{ος} του 2028.
Εκτιμώμενος π/υ	<p>54.000 € πλέον ΦΠΑ (9 μήνες x 1,5 στελέχη x 4.000)</p>

α/α	9
Τίτλος αξιολόγησης	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενεργητικών δράσεων και ολοκληρωμένων παρεμβάσεων του Περιφερειακού Προγράμματος που ενισχύουν την κοινωνική ένταξη, την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την προώθηση στην απασχόληση, την προώθηση της ισότητας, κλπ.</p> <p>Η αξιολόγηση θα εστιαστεί σε γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και θα αποτιμήσει και τη συμβολή στους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων</p>
Περιεχόμενο	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει:</p> <p>A. το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων θετικής διάκρισης για γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες.</p> <p>B. την οριζόντια διάσταση της ισότητας του φύλου στο σύνολο των δράσεων του ΕΚΤ+</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη αξία Αντίκτυπος</p>
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, έλαβε υπόψη τη διάσταση του φύλου; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, έλαβε υπόψη την πολλαπλή ευαλωτότητα; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι δράσεις θετικής διάκρισης; Ποιες ανάγκες καλύπτουν; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο θέματα ισότητας; <p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων θετικής διάκρισης του Προγράμματος για τις γυναίκες; ▪ ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; <p>Αντίκτυπος</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποιος ο βαθμός συμμετοχής των γυναικών στις δράσεις; Συνάδουν με τις δημογραφικές στατιστικές ή άλλες μελέτες σχετικές με την ομάδα στόχο; ▪ ποια τα μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων υπέρ των γυναικών; Πως βιώνουν τα αποτελέσματα αυτά οι γυναίκες; Είναι βιώσιμα σε βάθος χρόνου; ▪ ο αναμενόμενος αντίκτυπος είναι μόνιμος; ▪ ποιες ανάγκες δεν καλύπτονται; ▪ διαπιστώνονται διαφορές στα οφέλη μεταξύ υποομάδων γυναικών; ▪ υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση των θετικών δράσεων; (δράσεις αποκλειστικά για γυναίκες) και αν ναι σε ποιους τομείς;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση ▪ Στατιστική ανάλυση ▪ Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δείκτες εκρών και αποτελέσματος του Προγράμματος ▪ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ ▪ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ▪ Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ▪ ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Οριζόντια Αξιολόγηση η οποία θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία
Διάρκεια	9 μήνες <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 3^{ος} του 2027 ▪ Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 9^{ος} του 2027 ▪ Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2^{ος} του 2028.
Εκτιμώμενος π/υ	

α/α	10
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων στον τομέα της επιχειρηματικότητας στο Βόρειο Αιγαίο 2021-2027 με εστίαση στις δράσεις συμβάλλουν στην Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Σκοπός και αντικείμενο της παρούσας αξιολόγησης είναι να διερευνήσει και προσδιορίσει τις επιπτώσεις των δράσεων επιχειρηματικότητας, που υλοποιήθηκαν ή/και βαίνουν προς ολοκλήρωση και να αποτιμηθεί η συμβολή της «Έξυπνης Εξειδίκευσης» της Περιφέρειας στην οικονομία, στον επιχειρηματικό ιστό και ευρύτερα στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της Περιφέρειας. Θα επιδιωχθεί ο προσδιορισμός της προστιθέμενης αξίας των παρεμβάσεων και να εκτιμηθεί ο αντίκτυπός τους.
Περιεχόμενο	<p>Τα περιεχόμενα των υπό αξιολόγηση στοιχείων αφορούν την Προτεραιότητα 1 "Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, με αύξηση του μεγέθους και της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, κυρίως μέσω και της έξυπνης εξειδίκευσης (ΕΤΠΑ)". Επίσης, θα εξεταστούν πτυχές σχετικών Ειδικών Στόχων της Προτεραιότητας 4B "Κοινωνική Ένταξη και Αντιμετώπιση της Φτώχειας (ΕΚΤ+)". Οι παραπάνω ΣΠ έχουν καταδειχθεί ως ιδιαίτερα κρίσιμοι για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η οποία στην τρέχουσα ΠΠ στοχεύει στην ενδυνάμωση και την λειτουργική διασύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων της, για μία ανταγωνιστική, εξωστρεφή, καινοτόμα αειφόρο οικονομία, συνδεδεμένοι όλοι οι τομείς της οικονομίας στο πλαίσιο της αλυσίδας αξιών ανά νησί, με έμφαση στην εμπάθυνση & διεύρυνση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για τον παραγωγικό μετασχηματισμό & την κοινωνική συνοχή της Περιφέρειας.</p> <p>Στο πλαίσιο αυτής της αξιολόγησης, θα αξιοποιηθούν και δεδομένα/πορίσματα της οριζόντιας αξιολόγησης που θα έχει πραγματοποιηθεί και αφορούν την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας, ως επίσης και η αξιολόγηση δράσεων επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο των χωρικών στρατηγικών.</p> <p>Συγκεκριμένα, με την αξιολόγηση των δράσεων θα αποτιμηθεί η συμβολή τους στην επίτευξη των παρακάτω ειδικών στόχων :</p> <p>RSO 1.1/ Ανάπτυξη και ενίσχυση των δυνατοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και την αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών.</p> <p>RSO 1.3/ Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων.</p> <p>Επίσης, στο βαθμό που συνδέονται με την RIS, θα εξεταστούν και δράσεις του ειδικού στόχου RSO 1.2\ Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές</p> <p>Παράλληλα, θα αξιολογηθούν όσες δράσεις σχετικές με επιχειρηματικότητα συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων ESO 4.1 ΕΣ α, ESO 4.3 ΕΣ γ.</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Συνέβαλε η υλοποίηση των δράσεων στην αύξηση της εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων; • Συνέβαλλε η χρηματοδότηση των δράσεων στην δημιουργία απασχόλησης; • Προσεγγίστηκαν ικανοποιητικά οι στόχοι της Περιφερειακής RIS; • Συνέβαλλε η διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης στο πλαίσιο της RIS στην στοχευμένη επιλογή δράσεων; • Βελτιώθηκε η συνεργασία επιχειρηματικού κόσμου και ερευνητικών ιδρυμάτων στη κατεύθυνση δημιουργίας νέων προϊόντων ή βελτίωσης υπαρχόντων; • Η υλοποίηση των δράσεων συνέβαλλε στην δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων; • Αυξήθηκε ο βαθμός χρήσης ΤΠΕ στη Περιφέρεια από επιχειρήσεις και ευρύτερο κοινό;

	<ul style="list-style-type: none"> • Πως αποτιμάται η δημιουργία αλυσίδων αξίας, ο τρόπος ανάπτυξης και λειτουργίας τους; • Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των στόχων που έχουν τεθεί και σε επίπεδο δεικτών εκρών και αποτελέσματος; • Διαπιστώνεται η ανάγκη υιοθέτησης ενός διαφορετικού μίγματος παρεμβάσεων το οποίο θα συμβάλλει καλύτερα στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και στόχων της περιφερειακής στρατηγικής; • Πως κρίνεται η συμβολή της Περιφερειακής RIS στη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της επιχειρηματικότητας στη Περιφέρεια σε σχέση με τις δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν εκτός αυτού του σχεδιασμού; - Ποια είναι η προστιθέμενη αξία που προκύπτει από τις παρεμβάσεις του Προγράμματος σε σύγκριση με το τι εύλογα θα μπορούσε να επιτευχθεί (με όρους αποτελεσματικότητας & αποδοτικότητας) από άλλες εθνικές και περιφερειακές δράσεις στο πεδίο; • Ποια τα οφέλη για τις ομάδες στόχο; Αναγνωρίζονται (όπου εφαρμόσιμο) τυχόν καλές πρακτικές; Σε ποιο βαθμό οι ομάδες στόχοι-δικαιούχοι & ωφελούμενοι των δράσεων δεν θα είχαν υποστηριχτεί χωρίς τις παρεμβάσεις του Προγράμματος; • Τα παραγόμενα οφέλη για τους ωφελούμενους και οι επιπτώσεις των παρεμβάσεων θα διατηρηθούν και μετά τη λήξη της χρηματοδότησης; • Πως εκτιμάται ο ευρύτερος αντίκτυπος των παρεμβάσεων στον επιχειρηματικό και γενικότερα στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της Περιφέρειας; - ο αναμενόμενος αντίκτυπος είναι μόνιμος;
Μέθοδος	Θα χρησιμοποιηθεί κύρια η Theory based μέθοδος αξιολόγησης σε συνδυασμό με ποσοτικές εκτιμήσεις για την επιβεβαίωση των συμπερασμάτων της αξιολόγησης, θα εξεταστεί αν απαιτηθεί και η μέθοδος βάσει αντιπαραδειγμάτων και τυχόν επιπλέον προτάσεις του αξιολογητή. Οι τυπικές μέθοδοι περιλαμβάνουν ανασκοπήσεις βιβλιογραφίας, ανάλυση διοικητικών δεδομένων, μελέτες περιπτώσεων, συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια με σκοπό την αναδημιουργία και επαλήθευση της λογικής παρέμβασης.
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> • Δείκτες εκρών και αποτελέσματος • Δεδομένα υλοποίησης • Ερωτηματολόγια • Προηγούμενες αξιολογήσεις
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης : Ιούνιος 2028 • Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης : Σεπτέμβριος 2028 • Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης : Φεβρουάριος 2029
Εκτιμώμενος π/υ	35.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	11
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση επιπτώσεων των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Δεδομένου ότι στην τρέχουσα ΠΠ ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέρος του Προγράμματος συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής βαρύτητας του αφορά τις χωρικές στρατηγικές (μέσω των εργαλείων ΟΧΕ μικρών νησιών, ΟΧΕ ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ) στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5, αλλά και συμπληρωματικά άλλων προτεραιοτήτων που συμβάλλουν στην ενίσχυση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των παρεμβάσεων, η επιτυχής ή μη εφαρμογή και υλοποίηση των στρατηγικών έχει ιδιαίτερο αντίκτυπο στην συνολική επιτυχία του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο».</p> <p>Η παρούσα αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη της το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 που θα έχει προηγηθεί και έχει ως αντικείμενο την αποτίμηση των επιπτώσεων από την υλοποίηση των στρατηγικών. Επιδιώκεται, σε αυτή την χρονική στιγμή που το Πρόγραμμα βαίνει προς ολοκλήρωση, να αποτιμηθεί η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των στρατηγικών, η συμβολή των χωρικών εργαλείων στην αναπτυξιακή διαδικασία των περιοχών παρέμβασης και ο αντίκτυπός τους στα νησιά και στην Περιφέρεια εν γένει.</p> <p>Τα αξιολογικά ευρήματα/πορίσματα αυτής της αξιολόγησης θα αξιοποιηθούν και στην συνολική Αξιολόγηση Επιπτώσεων του Προγράμματος.</p> <p>Με βάση την εμπειρία από την υλοποίηση των ΟΧΕ και ΒΑΑ της ΠΠ 2014-2020 και τα πορίσματα της αξιολόγησης "Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην ΠΠ 2014-2020", αλλά και του γεγονότος ότι για πρώτη φορά υλοποιούνται ΤΑΠΤοΚ μέσω του προγράμματος της Περιφέρειας, στόχος της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί η επάρκεια του σχεδιασμού συμπεριλαμβανομένης της διαβούλευσης, η αποτελεσματικότητα-καταλληλότητα και αποδοτικότητα της οργάνωσης της διακυβέρνησης του οικοσυστήματος της χωρικής στρατηγικής και ο ως τώρα βαθμός επίτευξης των στόχων της ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής του Προγράμματος μέσω του πλαισίου ανάπτυξης των παρεμβάσεων ΤΑΠΤοΚ, ΟΧΕ ΒΑΑ και ΟΧΕ μικρών νησιών. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιολογηθούν ενδεικτικά οι διαδικασίες προετοιμασίας και σχεδιασμού, οι τρόποι και οι προϋποθέσεις επιλογής των περιοχών εφαρμογής και υλοποίησης των παρεμβάσεων, η ως τώρα απόδοση των Χωρικών Αρχών που επιλέχτηκαν, καθώς και η συνοχή και η προστιθέμενη αξία (στο βαθμό που μπορεί να αποτιμηθεί την συγκεκριμένη χρονική στιγμή) των παρεμβάσεων που υλοποιούνται ή/και υλοποιήθηκαν βάσει της στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης σε σχέση με μεμονωμένες αντίστοιχες παρεμβάσεις. Παράλληλα, θα αξιολογηθεί η συνάφεια των στρατηγικών τόσο με της στόχους του Προγράμματος, αλλά και πως ανταποκρίνονται στις τρέχουσες ανάγκες στο πεδίο.</p>
Περιεχόμενο	<p>Τα περιεχόμενα των υπό αξιολόγηση στοιχείων αφορούν την Προτεραιότητα 5 "Ενίσχυση της Χωρικής Συνοχής των νησιών της Περιφέρειας μέσω ολοκληρωμένων & βιώσιμων στρατηγικών και με την συμμετοχή των πολιτών" (ΕΤΠΑ ως επικεφαλής Ταμείο) και τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους της, καθώς και συγκεκριμένων καθορισμένων στο Πρόγραμμα ειδικών στόχων των Προτεραιοτήτων 1 (ΕΤΠΑ) & 4B (ΕΚΤ+) που επικουρούν τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων.</p> <p>Αναλυτικότερα:</p> <p>Α. Αξιολόγηση των χωρικών εργαλείων ως προς τη φάση σχεδιασμού των</p>

	<p>στρατηγικών με εξέταση των παρακάτω παραμέτρων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εδαφικές περιοχές εφαρμογής χωρικών εργαλείων σε σχέση με τις εξειδικεύσεις του Χωροταξικού Σχεδιασμού. • Χρηματοδότηση και καταλληλότητα Ειδικών Στόχων & Πεδίων Παρέμβασης σε σχέση με τα χωροταξικά χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τη δυναμική των περιοχών εφαρμογής. • Επάρκεια της κλίμακας παρέμβασης. • Χρονοδιάγραμμα σχεδιασμού εφαρμογής και ταχύτητα ενεργοποίησης. <p>Β. Αποτελεσματικότητα του συστήματος διακυβέρνησης όπως διαμορφώθηκε στο πλαίσιο των εγκεκριμένων στρατηγικών (Αποτίμηση επιχειρησιακής ενεργοποίησης – Διάσταση διακυβέρνησης).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εύρος συμμετοχής εμπλεκόμενων στη διαβούλευση κατά τη φάση του σχεδιασμού και της εφαρμογής • Τρόπος και διαδικασίες διακυβέρνησης <p>Γ. Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης των στρατηγικών που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων, και της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών υλοποίησης ως προς την εξέλιξη των επιμέρους έργων και παρεμβάσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προκηρύξεις, υποβολές, αξιολογήσεις, εγκρίσεις έργων και παρεμβάσεων στο πλαίσιο της κάθε στρατηγικής. • Ενεργοποίηση των συμπεριλαμβανομένων έργων της κάθε στρατηγικής (νομικές δεσμεύσεις, απορροφήσεις έργων – δράσεων – υποδράσεων). <p>Δ. Αξιολογική αποτίμηση (Διάσταση υιοθέτησης ολοκληρωμένων τοποκεντρικών στρατηγικών)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διευκόλυνση των συνεργειών με άλλες παρεμβάσεις, εργαλεία πολιτικής και στρατηγικές. Π.χ. μέσω της εξέτασης της συνάφειας με περιφερειακή στρατηγική RIS3, το ΠΕΣΔΑ κλπ. και εξέταση της συνοχής των στρατηγικών με άλλες οριζόντιες παρεμβάσεις του Προγράμματος, αλλά και άλλων προγραμμάτων (π.χ. Leader ΚΑΠ, ΥΜΕΠΕΡΑΑ, δράσεις ΚΕ, κλπ.). • Διαμόρφωση νέων διοικητικών ικανοτήτων (δεξιότητες, εμπιστοσύνη και ικανότητες των συμμετεχόντων φορέων, οργανωτικές αλλαγές δομών, συστημάτων, εργαλείων) • Ενίσχυση του κοινωνικού κεφαλαίου (δίκτυα, κανόνες, σχέσεις και αξίες που διαμορφώνουν την ποσότητα και τη συνεργατική ποιότητα των αλληλεπιδράσεων στις περιοχές εφαρμογής).
<p>Κριτήριο αξιολόγησης</p>	<p>Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Επιπτώσεις από την υλοποίηση Προστιθέμενη Αξία</p>
<p>Ερωτήματα αξιολόγησης</p>	<p><u>Αποτελεσματικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος είναι ο βαθμός υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και του οικονομικού αντικειμένου (συμβάσεις & δαπάνες) επί του προϋπολογισμού του σε σχέση και με τον αντίστοιχο βαθμό στο πλαίσιο

της Ενδιάμεσης Αξιολόγησης της Εφαρμογής των Στρατηγικών, αλλά και της 2^{ης} Ενδιάμεσης Αξιολόγησης Εφαρμογής του Προγράμματος και της αναθεώρησης που τυχόν απαιτήθηκε;

- Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι της χωρικής στρατηγικής όπως περιγράφονται στο Πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής στον στόχο της κλιματικής αλλαγής;
- Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος;
- Πως αποτιμάται η αποτελεσματικότητα της οργάνωσης της διακυβέρνησης του οικοσυστήματος της χωρικής στρατηγικής;
- Διαπιστώνεται η ανάγκη υιοθέτησης ενός διαφορετικού τρόπου Διακυβέρνησης των Χωρικών Στρατηγικών το οποίο θα συμβάλλει καλύτερα στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και στόχων εκάστης Χωρικής Στρατηγικής;

Αποδοτικότητα

- Πώς αξιολογούνται οι διαδικασίες εφαρμογής των στρατηγικών, από την επιλογή των περιοχών μέχρι και την υλοποίηση των δράσεων;
- Σχέση υλοποίησης οικονομικού και φυσικού αντικείμενου, όπως το φυσικό αντικείμενο εκφράζεται με τους δείκτες εκροών.
- Σε ποιο βαθμό έχει συμβάλει η παρέμβαση σε μια αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρησιμοποίηση των ενδογενών πόρων (φυσικών, ανθρώπινων, περιβαλλοντικών, κλπ.) στις περιοχές εφαρμογής των στρατηγικών;
- Ποιος ο βαθμός της συνεισφοράς των φορέων που εμπλέκονται στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή της στρατηγικής και πως αποτιμάται ο απαιτούμενος συντονισμός;
- Πως αποτιμάται η διαχειριστική ικανότητα και η επάρκεια των Χωρικών Αρχών; - Εάν πραγματοποιήθηκαν δράσεις εκπαίδευσης / μεταφοράς & ενίσχυσης της τεχνογνωσίας, συνέβαλλαν και πόσο στην ενίσχυση της αποδοτικότητας των αρχών;

Συνάφεια

- Ανταποκρίθηκε η στρατηγική στα χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής και ενίσχυσε την δυναμική της; - σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις ανταποκρίθηκαν στις τοπικές ανάγκες, όπως αυτές προσδιορίστηκαν κατά τον σχεδιασμό;
- Συνάφεια των στρατηγικών με τις απαιτήσεις του χωροταξικού σχεδιασμού
- Συνείσφεραν οι παρεμβάσεις στη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος;
- Διαπιστώνεται η συνέχιση της συνάφειας των στόχων των παρεμβάσεων και με τα προβλήματα και τις ανάγκες που έχουν καταγραφεί στο τοπικό πεδίο;

Συνοχή

- Ποιους στόχους των ισχυουσών τομεακών και Εθνικών Στρατηγικών υπηρετούν οι χωρικές στρατηγικές; - Ποια είναι η χωρική-πληθυσμιακή κάλυψη των στρατηγικών, σε σχέση με τον Εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό;
- Ποιους στόχους των Περιφερειακών Στρατηγικών υπηρετούν οι χωρικές

	<p>παρεμβάσεις; - Ποια είναι η χωρική-πληθυσμιακή κάλυψη των στρατηγικών, σε σχέση με τον Περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος ο βαθμός συνοχής της λογικής των παρεμβάσεων (πόσο καλά ή όχι διαφορετικές δράσεις λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη των ειδικών στόχων της Στρατηγικής); Πόσο συμβάλλουν οι ειδικοί στόχοι των παρεμβάσεων της στρατηγικής στις Προτεραιότητες του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» και στους ΣΠ; • Πώς αποτιμάται ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων των στρατηγικών με παρεμβάσεις που χρηματοδοτήθηκαν από άλλα προγράμματα; Υπήρξε επαρκής συντονισμός με σχετικές παρεμβάσεις άλλων Προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων ώστε να επιτυγχάνονται συνέργειες και πολλαπλασιασμός των θετικών επιπτώσεων. • Σε τι ποσοστό διασφαλίστηκε ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας των παρεμβάσεων; <p><u>Επιπτώσεις από την υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνέβαλλε η εφαρμογή των στρατηγικών στην χωρική συνοχή; - κατά πόσο και με ποιους τρόπους; • Το όραμα και οι κεντρικές κατευθύνσεις της κάθε επιμέρους στρατηγικής εξυπηρετήθηκε από τις παρεμβάσεις που σχεδιάστηκαν; Σε ποιο βαθμό το όραμα αυτό πραγματώθηκε; • Ποιες ήταν οι επιπτώσεις (θετικές & αρνητικές) από την υλοποίηση των στρατηγικών στους στόχους των προτεραιοτήτων του Προγράμματος που εξυπηρετούν (πολιτισμός, περιβάλλον & φυσική κληρονομιά, βιώσιμος τουρισμός, επιχειρηματικότητα, απασχόληση, κοινωνικός ιστός κλπ., σε αστικές και σε περιοχές πλην των αστικών και στα μικρά νησιά); • Τα παραγόμενα οφέλη και οι θετικές επιπτώσεις των παρεμβάσεων θα διατηρηθούν και μετά τη λήξη της χρηματοδότησης; • Ποιες οι επιπτώσεις της υλοποίησης των στρατηγικών στην διαμόρφωση και διατήρηση τοπικών εταιρικών σχέσεων και στην ανάπτυξη συνεργειών; <p><u>Προστιθέμενη Αξία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποια είναι η προστιθέμενη αξία που προκύπτει από την φάση της διαβούλευσης και του σχεδιασμού ως την υλοποίηση των παρεμβάσεων των στρατηγικών σε σύγκριση με το τι εύλογα θα μπορούσε να επιτευχθεί (με όρους αποτελεσματικότητας & αποδοτικότητας) από άλλες εθνικές και περιφερειακές δράσεις στο πεδίο; • Ποια τα οφέλη για τις ομάδες στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; Σε ποιο βαθμό οι ομάδες στόχοι-δικαιούχοι & ωφελούμενοι των δράσεων δεν θα είχαν υποστηριχτεί χωρίς την εφαρμογή των χωρικών εργαλείων; • Πως αποτιμάται η προστιθέμενη αξία από την δημιουργία και λειτουργία τοπικών εταιρικών σχέσεων/σχημάτων; - Σε ποιο βαθμό η αποτίμηση της λειτουργίας αυτών των σχημάτων αποτελεί καλή πρακτική; - Σε ποιο βαθμό θα συστηνόταν να ακολουθηθεί αυτή η πρακτική και σε επόμενη ΠΠ; • Πως εκτιμάται ο ευρύτερος αντίκτυπος των παρεμβάσεων; - ο αναμενόμενος αντίκτυπος είναι μόνιμος; • Διδάγματα που αντλούνται από την εφαρμογή των στρατηγικών και δύναται να αξιοποιηθούν στον αντίστοιχο σχεδιασμό της επόμενης ΠΠ.
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση στοιχείων υλοποίησης από το σύστημα παρακολούθησης • Έρευνα του αξιολογητή Theory based (ενδεικτικά: ανασκοπήσεις βιβλιογραφίας, ανάλυση διοικητικών δεδομένων, μελέτες περιπτώσεων, έρευνα πεδίου/ερωτηματολόγια, κλπ., με σκοπό την αναδημιουργία και

	<p>επαλήθευση της λογικής παρέμβασης)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έγγραφα τεκμηρίωσης • Προτάσεις του αξιολογητή
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> • Χωροταξικά Πλαίσια • Πραγματοποιηθείσες έρευνες, μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, καταγραφές στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής του Προγράμματος και του συστήματος διακυβέρνησής του • Στοιχεία από το Δίκτυο για την Ολοκληρωμένη Εδαφική και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη 2021-2027 • Στοιχεία από το αρχείο και τις εκθέσεις του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου • Προσκλήσεις υποβολής στρατηγικών (περιοχές εφαρμογής, λογική της παρέμβασης της κάθε στρατηγικής, χρηματοδοτικό σχήμα, χρονοπρογραμματισμός, κλπ.) • Εγκεκριμένες στρατηγικές, στόχοι στρατηγικών (περιοχές εφαρμογής, χωρικές αρχές, χρηματοδοτικό σχήμα, κεντρικές κατευθύνσεις και ειδικοί στόχοι στρατηγικών και αντιστοιχία τους με Προτεραιότητες & ειδικούς στόχους του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο») • Πρωτογενή στοιχεία υλοποίησης: Προσκλήσεις, Εγκεκριμένα έργα στρατηγικών, Δείκτες εκροών και αποτελέσματος, πορεία υλοποίησης (νομικές δεσμεύσεις & πληρωμές) από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης του Προγράμματος • Προηγούμενη Αξιολόγηση των Στρατηγικών και η 2^η Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης : Αύγουστος 2028 • Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης : Νοέμβριος 2029 • Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης : Μάιος 2029
Εκτιμώμενος π/υ	40.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	12
Τίτλος αξιολόγησης	2^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας αναφορικά με τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας.
Περιεχόμενο	Αποτίμηση της αποτελεσματικότητας υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας. Η αξιολόγηση των μέτρων γίνεται με βάση τους επικοινωνιακούς στόχους που θέτει η Στρατηγική Επικοινωνίας του Προγράμματος πραγματοποιώντας ανασκόπηση των δράσεων δημοσιότητας που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα κύρια αποτελέσματα ερευνών που έχουν διεξαχθεί.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα
Ερωτήματα αξιολόγησης	Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα θέματα προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρισιμότητα ΕΣΠΑ, πολιτικής των Ταμείων, του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο 2021-2027, πράξεων, ρόλου Ταμείων και Ένωσης • Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων, πράξεων του Προγράμματος • Πηγές πληροφόρησης πράξεων και προγραμμάτων του Προγράμματος • Επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με τις πράξεις και τις διαδικασίες χρηματοδότησης • Τήρηση υποχρεώσεων δικαιούχων σχετικά με τα μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης • Προσωπική συμμετοχή ή ενδιαφέρον κοινού/ομάδων-στόχων • Αντιλαμβανόμενο όφελος από την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος • Εξέταση των παραγόντων στους οποίους οφείλεται η επίτευξη ή μη των επικοινωνιακών στόχων της Στρατηγικής
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Αποτίμηση ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας • Έρευνες δυνητικών δικαιούχων, ήδη δικαιούχων πράξεων και κοινού (ποιοτικές και ποσοτικές)
Δεδομένα	Δείκτες Υλοποίησης (πχ. αριθμός δράσεων, εργαλείων, αριθμός συμμετεχόντων σε ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις, επισκεψιμότητα ιστοσελίδας, κ.α.) Δείκτες Αποτελέσματος (πχ. μετρήσιμες αλλαγές βαθμού αναγνωρισιμότητας, GRP's, δελτία τύπου, downloads προγράμματος και εντύπων, κ.α.)
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης : Νοέμβριος 2028 • Χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης : Ιανουάριος 2029 • Χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης : Μάιος 2029
Εκτιμώμενος π/υ	20.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

α/α	13
Τίτλος αξιολόγησης	Ανακεφαλαιωτική Αξιολόγηση επιπτώσεων του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 – αποτίμηση αντίκτυπού του
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Η αξιολόγηση επιπτώσεων του Προγράμματος εξετάζει τον τρόπο υλοποίησης και διαχείρισής του και τυχόν ενδεχόμενες αλλαγές που έχουν προκύψει και την επηρεάζουν. Εκτιμά την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος και τους παράγοντες επιτυχίας ή αποτυχίας του Προγράμματος. Αποτυπώνει τις επιπτώσεις της Τεχνικής Βοήθειας και περιλαμβάνει σύνθεση των συμπερασμάτων όλων των αξιολογήσεων που εκπονήθηκαν για το Πρόγραμμα.</p> <p>Η Αξιολόγηση Επιπτώσεων είναι ανακεφαλαιωτική και έχει σαν στόχο να εκτιμήσει τη συνεισφορά των παρεμβάσεων του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο, εξάγοντας συμπεράσματα σχετικά με τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις του. Ειδικότερα, θα εκτιμηθεί αφενός η επίτευξη ή μη των στόχων που είχαν τεθεί, τόσο κατά τον αρχικό σχεδιασμό, όσο και κατά τις αναθεωρήσεις του και αφετέρου η σύνδεση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων που παρατηρήθηκαν με την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος. Επιπλέον, στόχος της αξιολόγησης είναι και η ανάδειξη της συνέργειας και συμπληρωματικότητας του Προγράμματος με άλλα Προγράμματα ή/και χρηματοδοτικά μέσα για την επίτευξη των αναμενόμενων επιπτώσεων.</p>
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα καλύψει το σύνολο των Προτεραιοτήτων και των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος.
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Αποτελεσματικότητα</p> <p>Αποδοτικότητα</p> <p>Συνάφεια</p> <p>Συνοχή</p> <p>Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων</p> <p>Προστιθέμενη Αξία</p>
Ερωτήματα Αξιολόγησης	<p><u>Αποτελεσματικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Υπήρξε η ανταπόκριση των δυνητικών δικαιούχων ικανοποιητική ή μη και γιατί; Τα επιτεύγματα του Προγράμματος μεταδόθηκαν με αποτελεσματικό τρόπο ή μη και γιατί; • Ποιος είναι ο βαθμός υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και του οικονομικού αντικειμένου (συμβάσεις & δαπάνες) επί του προϋπολογισμού του Προγράμματος σε σχέση και με τον αντίστοιχο βαθμό στο πλαίσιο της 2ης Αξιολόγησης της Εφαρμογής του Προγράμματος και της αναθεώρησης που τυχόν απαιτήθηκε; • Σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί τα αναμενόμενα αποτελέσματα του Προγράμματος σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων – Σε ποιο βαθμό οι επιτευχθείσες εκροές και αποτελέσματα συνεισφέρουν στην επίτευξη των αντίστοιχων Ειδικών Στόχων του Προγράμματος; • Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος; • Ποια η πρόοδος υλοποίησης των δράσεων κρίσιμης σημασίας (χωρικές στρατηγικές, κλιματική αλλαγή, RIS, σημαντικές δράσεις EKT+). <p><u>Αποδοτικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του Προγράμματος αποδείχθηκαν κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του

	<p>Προγράμματος;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχέση υλοποίησης οικονομικού και φυσικού αντικείμενου, όπως το φυσικό αντικείμενο εκφράζεται με τους δείκτες εκροών. • Ποιος είναι ο βαθμός αποδοτικότητας των σχεδιασμένων στόχων του ΕΠ, σε σχέση με την επίτευξη των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων; • Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκής για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του Προγράμματος; • Οι διαθέσιμοι πόροι αποδείχτηκαν επαρκείς για την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροών και αποτελέσματος; • Υφίσταται απόκλιση μέσου μοναδιαίου κόστους υλοποίησης ανά δείκτη εκροών σε σχέση με το αντίστοιχο προγραμματικό; • Ποιος ο βαθμός ενίσχυσης της επιχειρησιακής ικανότητας της ΕΥΔ μέσα από δράσεις Τεχνικής Βοήθειας; Που κρίθηκε περισσότερο αναγκαία η υποστήριξη; • Ποιος ο βαθμός ενίσχυσης της επιχειρησιακής ικανότητας των δικαιούχων του Προγράμματος; Σε ποιο βαθμό οι μελέτες προετοιμασίας και εξειδίκευσης δράσεων του Προγράμματος οδήγησαν σε αποτελεσματικό σχεδιασμό και υλοποίηση; Σε ποιο βαθμό οι δράσεις που υποστηρίχθηκαν εμφάνισαν λιγότερα προβλήματα στην υλοποίηση; <p><u>Συνάφεια</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του Προγράμματος συνάδουν με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί και ικανοποιούν τις ανάγκες των δικαιούχων που έχουν επιλεγεί και αντιμετωπίζουν τις σημαντικότερες ανάγκες και προβλήματα των ωφελούμενων και της τοπικής κοινωνίας ευρύτερα; • Ποιος ο βαθμός προσέγγισης σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό ή την αναθεώρηση του Προγράμματος; • Ποιός είναι ο βαθμός καταλληλότητας των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν ή/και υλοποιούνται σε σχέση με τη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος; • Σε ποιο βαθμό οι αξιολογήσεις οδήγησαν σε προτάσεις βελτίωσης των παρεμβάσεων; Ποιες ανάγκες υποστήριξης του Προγράμματος που τυχόν δεν είχαν προβλεφθεί, προέκυψαν και καλύφθηκαν εκτάκτως; Ποιες δεν καλύφθηκαν και για ποιο λόγο; <p><u>Συνοχή</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιους στόχους των ισχυουσών τομεακών και Εθνικών Στρατηγικών υπηρετούν οι παρεμβάσεις; • Ποιους στόχους των Περιφερειακών Στρατηγικών υπηρετούν οι παρεμβάσεις; • Ποιος ο βαθμός συνοχής της λογικής των παρεμβάσεων (πόσο καλά ή όχι διαφορετικές δράσεις λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη των ειδικών στόχων του Προγράμματος); Συμβάλλουν οι ειδικοί στόχοι των παρεμβάσεων στις Προτεραιότητες του Προγράμματος και στους ΣΠ; • Ποιος είναι ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων με παρεμβάσεις που χρηματοδοτήθηκαν από άλλα προγράμματα; Εάν υπάρχει επαρκής συντονισμός με σχετικές παρεμβάσεις άλλων Προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων ώστε να επιτυγχάνονται συνέργειες και πολλαπλασιασμός των θετικών επιπτώσεων. Εξετάζεται ειδικότερα, μεταξύ άλλων, και ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας στα πλαίσια των ΟΧΕ & ΤΑΠΤοΚ. • Διερεύνηση και εκτίμηση ενδεχομένων αρνητικών αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από ανταγωνιστικές δράσεις και αρνητικές συνέργειες εντός του Προγράμματος ή/ και με δράσεις / πράξεις άλλων προγραμμάτων στην Περιφέρεια.
--	---

Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων

Οι επιπτώσεις του Προγράμματος θα εκτιμηθούν ανά Προτεραιότητα, σε σχέση με τον βαθμό επίτευξης των ειδικών στόχων του, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό επίτευξης των στόχων των δεικτών εκρών και αποτελέσματος, ανάλογα με τη φύση των υλοποιηθεισών ή / και υλοποιούμενων πράξεων. Παράλληλα, οι επιπτώσεις του Προγράμματος αξιολογούνται και στον βαθμό που συνέβαλλαν στην πραγμάτωση του οράματος της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για την ΠΠ 2021-2027, ήτοι «Η ενδυνάμωση & η λειτουργική διασύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων της, για μία ανταγωνιστική, εξωστρεφή, καινοτόμα αειφόρο οικονομία, συνδεδεμένοι όλοι οι τομείς της οικονομίας στο πλαίσιο της αλυσίδας αξιών ανά νησί, με έμφαση στην εμβάθυνση & διεύρυνση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για το παραγωγικό μετασχηματισμό & τη κοινωνική συνοχή της Περιφέρειας».

Τα θεματικά πεδία της εκτίμησης των επιπτώσεων, ενδεικτικά, θα αναφέρονται στα εξής:

- Εξωστρέφεια και ελκυστικότητα της Περιφέρειας
- Επιχειρηματικότητα και ανταγωνιστικότητα της Περιφέρειας
- Άμβλυση των προβλημάτων φτώχειας
- Κοινωνική ένταξη και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού
- Προσβασιμότητα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης
- Συμβολή στην αναβάθμιση της α'βάθμιας & β'βάθμιας υγείας
- Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και εξυπηρέτηση των στόχων της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής
- Ανάδειξη και αξιοποίηση των πολιτιστικών και φυσικών πόρων, καθώς και η διασύνδεση με το τουριστικό προϊόν
- Ενίσχυση της προσβασιμότητας των νησιών. Εκτίμηση του βαθμού βελτίωσης της ελκυστικότητας των νησιών της Περιφέρειας με την υλοποίηση των συγκεκριμένων πράξεων μεταφορικών υποδομών και επιπτώσεις στον κοινωνικοοικονομικό ιστό.

Θα επιδιωχθεί η εξέταση των κάτωθι:

- Ποιες ήταν οι επιπτώσεις (θετικές & αρνητικές) από την υλοποίηση των παρεμβάσεων του Προγράμματος;
- Διερεύνηση των αιτιών επιτυχίας ή μη παρεμβάσεων και του Προγράμματος συνολικά.
- Καλές πρακτικές που αναδείχτηκαν.
- Τα παραγόμενα οφέλη και οι θετικές επιπτώσεις των παρεμβάσεων θα διατηρηθούν και μετά τη λήξη της χρηματοδότησης και σε ποιο βαθμό;

Συμπληρωματικά προβλέπεται :

Εκτίμηση των επιπτώσεων της εφαρμογής της Τεχνικής Βοήθειας ως προς τα εξής:

- Βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης του Προγράμματος
- Ενδυνάμωση της ικανότητας των Δικαιούχων πράξεων του Προγράμματος
- Επιπτώσεις των δράσεων επικοινωνίας και δημοσιότητας του Προγράμματος, ενδεικτικά:
 - Σε τι βαθμό ο γενικός πληθυσμός και οι φορείς που εμπλέκονται είναι ενημερωμένοι για τις δράσεις και τα επιτεύγματα του Προγράμματος
 - Ποια η επιτυχία της εφαρμογής των μέτρων πληροφόρησης και

	<p>επικοινωνίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Βελτίωση του συστήματος αξιολόγησης του Προγράμματος - Ελκυστικότητα/ συμμετοχή εν δυνάμει δικαιούχων στην εφαρμογή του Προγράμματος. <p>Προστιθέμενη Αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποια είναι η προστιθέμενη αξία που προκύπτει από τις παρεμβάσεις του Προγράμματος σε σύγκριση με το τι εύλογα θα μπορούσε να επιτευχθεί (με όρους αποτελεσματικότητας & αποδοτικότητας) από άλλες εθνικές και περιφερειακές δράσεις στο πεδίο; • Ποια τα οφέλη για τις ομάδες στόχο; Αναγνωρίζονται (όπου εφαρμόσιμο) τυχόν καλές πρακτικές; Σε ποιο βαθμό οι ομάδες στόχοι-δικαιούχοι & ωφελοόμενοι των δράσεων δεν θα είχαν υποστηριχτεί χωρίς τις παρεμβάσεις του Προγράμματος; • Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν μπορούν να αποδοθούν στις υλοποιούμενες παρεμβάσεις; • Πως εκτιμάται εν γένει ο ευρύτερος αντίκτυπος του Προγράμματος; - ο αντίκτυπος είναι μόνιμος; • Διδάγματα που αντλούνται από την υλοποίηση του Προγράμματος και δύναται να αξιοποιηθούν στον σχεδιασμό της επόμενης ΠΠ.
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Theory based μέθοδος • Ανάλυση στοιχείων δεικτών εκρών και αποτελεσμάτων από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης. • Βιβλιογραφική έρευνα • Στατιστική ανάλυση • Case studies ή/ και έρευνες πεδίου από τον αξιολογητή και μέθοδοι που θα προταθούν από τον αξιολογητή
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> • Δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων του Προγράμματος • Στοιχεία πλαισίου επίδοσης • Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου • Στοιχεία τομεακών & εθνικών πολιτικών • Πρακτικά ετήσιων συνεδριάσεων επανεξέτασης επιδόσεων Προγράμματος • Όλες οι προηγούμενες Αξιολογήσεις του Προγράμματος
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε Εξωτερικό αξιολογητή
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Μάιος 2028 • Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: Σεπτέμβριος 2028 • Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Ιούνιος 2029
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 € (χωρίς ΦΠΑ)

Πίνακας 3: Ενδεικτικός πίνακας αξιολογήσεων

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
1	Αποτίμηση της εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 για την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασής του	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Δεκέμβριος 2024	20.000	όλοι	ΕΤΠΑ/ΕΚΤ+	όλες
2	Ενδιάμεση Αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Δεκέμβριος 2025	30.000	όλοι	ΕΤΠΑ/ΕΚΤ+	όλες
3	1 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Μάρτιος 2026	20.000	όλοι	ΕΤΠΑ/ΕΚΤ+	όλες
4	Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας των χωρικών στρατηγικών του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Ιούνιος 2026	40.000	RSO5.1: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές RSO1.2: Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές RSO1.3: Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων	ΕΤΠΑ ΕΤΠΑ ΕΤΠΑ	1

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							ΕSO 4.1: Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας	ΕΚΤ+	4B
							RSO5.2: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	ΕΤΠΑ (επικ. Ταμείο)	5 (κύρια Προτ.)
							ΕSO 4.11: Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της	ΕΚΤ+	4B

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							υγιεινομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγιεινομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης		
5	Αξιολόγηση δράσεων στον τομέα του του περιβάλλοντος με ιδιαίτερη εστίαση σε αυτές που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Σεπτέμβριος 2026	30.000	RSO 2.1: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου RSO 2.4: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα	ΕΤΠΑ	2

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							RSO 2.5: Προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού RSO 3.2: Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στην ΔΕΔ-Μ και στη διασυνοριακή κινητικότητα	ΕΤΠΑ	3
6	Αξιολόγηση εφαρμογής για την βελτίωση της αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Δεκέμβριος 2026	40.000	όλοι	ΕΤΠΑ/ΕΚΤ+	όλες
7	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	Θεματική Αξιολόγηση εφαρμογής	Συνάφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Προστιθέμενη αξία	ΕΥΣΕΚΤ	Φεβρουάριος 2027	-	ΕSO 4.1: Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της πρόωξης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας	ΕΚΤ+	4B

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
8	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί	Θεματική Αξιολόγηση Εφαρμογής	Συνάφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Προστιθέμενη αξία		Φεβρουάριος 2028	54.000	ESO 4.11: Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης: εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες: βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης	EKT+	4B
9	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	Θεματική Αξιολόγηση Εφαρμογής	Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη αξία Αντίκτυπος	ΕΥΣΕΚΤ	Φεβρουάριος 2028	-	ESO 4.1 α: Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων	EKT +	4B

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							<p>για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας</p> <p>ESO 4.3 ΕΣ γ: Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, των ισότιμων συνθηκών εργασίας και της καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων</p> <p>ESO 4.6 ΕΣ στ: Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της</p>	EKT +	4B

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							<p>προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες</p> <p>ESO 4.8 ΕΣ η: Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων, και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχλησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες</p> <p>ESO 4.9 ΕΣ θ: Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών</p> <p>ESO 4.10 ΕΣ ι: Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά</p> <p>ESO 4.11: Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προστιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της</p>	EKT +	4B

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							<p>προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης</p> <p>ESO 4.12 ΕΣ ιβ: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών</p>	EKT +	4B
10	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων στον τομέα της επιχειρηματικότητας στο Βόρειο Αιγαίο 2021-2027 με εστίαση στις δράσεις συμβάλλουν στην Περιφερειακή Στρατηγική Εξυπνης Εξειδίκευσης (RIS)	Αξιολόγηση Επιπτώσεων	Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων Προστιθέμενη Αξία	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Φεβρουάριος 2029	40.000	<p>RSO 1.1: Ανάπτυξη και ενίσχυση των δυνατοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και την αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών</p> <p>RSO 1.3: Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων</p>	ΕΤΠΑ ΕΤΠΑ	1 1

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							(μερικώς) RSO 1.2	ΕΚΤ +	4B
							(μερικώς) ESO 4.1 ΕΣ α, ESO 4.3 ΕΣ γ		
11	Αξιολόγηση επιπτώσεων των χωρικών στρατηγικών	Αξιολόγηση Επιπτώσεων	Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων Προστιθέμενη Αξία Συναφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Μάιος 2029	40.000	RSO5.1: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές RSO1.2: Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές RSO1.3: Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων ESO 4.1: Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων	ΕΤΠΑ ΕΤΠΑ ΕΤΠΑ	1 4B

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας		5 (κύρια Προτ.)
							RSO5.2: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	ΕΤΠΑ (επικ. Ταμείο)	
							ESO 4.11: Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προστιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης' εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα	ΕΚΤ+	

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
							παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης		
12	2 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Μάιος 2029	20.000	όλοι	ΕΤΠΑ/ΕΚΤ+	όλες
13	Ανακεφαλαιωτική Αξιολόγηση επιπτώσεων του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 – αποτίμηση αντίκτυπου του	Αξιολόγηση Επιπτώσεων	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συναφεια Συνοχή Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων Προστιθέμενη Αξία	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»	Ιούνιος 2029	60.000	όλοι	ΕΤΠΑ/ΕΚΤ+	όλες

Σ.σ.: Οι παρεμβάσεις-δράσεις που και οι ειδικοί στόχοι που εξυπηρετούν και αφορούν τις χωρικές στρατηγικές (ΟΧΕ, ΒΑΑ, ΤΑΠΤοΚ), περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες επιμέρους αξιολογήσεις, και συνοψίζονται στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που αφορούν συνολικά το Πρόγραμμα.